

אוי קלט (מורה חדש)
 עתון יומי בלתי מכלגת בשפה העברית
 העורכת: ד"ר ג. מרטון
 העורך האחראי: ד"ר ש. המריל
 מורה חדש בע"מ. א. רח. הנגב 11.

XLIV. EYFOLYAM
 Főszerkesztő: Dr. MARTON GIZELLA
 Felelős szerkesztő: SCHON DRZSO
 Kiadó: Mizrách Chádás Ltd., Tel-Aviv,
 Hámegev 11. — POB 831.
 Telefon: Szerkesztőség: 31476
 Kiadóhivatal, hirdetés, nyomda: 31677.

UJ KELET

PARTONKIVÜLI NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. MARTON ERNŐ
 A kiadó igazgatója: Dr. MARTON ERNŐ

Szabadlábba helyezték Jozsef Ben-Gált

Svájc nem adja ki Ben Galt és dr. Joklikot
 Basel (Reuter). A svájci hatóságok kaució ellenében szabadlábba helyezték Jozsef Ben-Gált egészen büntetésének június 10-én kezdődő tárgyalásáig. Társa, a 41 éves dr. Otto Joklik, akit Ben-Gállal együtt március 2-án tartóztattak le vizsgálati fogságban maradt.

A baseli bíróság nyilatkozata szerint Ben-Gált „kaució lefizetése és más biztosítékok ellenében” helyezték szabadlábba. Valószínűnek tartják, hogy az izraeli nagykövetség adta a garanciákat. A bíróság szerint Joklik szabadlábba helyezése mindaddig nem volt lehetséges, mert „néhány pont még nincs tisztázva”.

Bern. (Reuter). A svájci igazságügyminisztérium csütörtökön elutasította Németország kiadatási kérését és közölte, hogy nem lát megfelelő indokot Jozsef Ben-Gált és dr. Otto Joklik kiszolgáltatására. Nyugat-Németország azon az alapon kérte a kiadást, hogy mindketten gyanúsak a dr. Heinz Kleinwachter rakétatudós elleni gyilkos merényleti kísérletben való részvételben.

A svájci igazságügyminisztérium közleménye szerint a német kiadatási kérdésben nem volt elegendő pontos adat, amelyből meg lehetett volna állapítani, hogy a két gyanúsított valóban kapcsolatban áll a Németországban elkövetett bűntettel.

Lemondott Sziria és Irák kormánya

A kairói rádió szerint Sziriában az arab egységet ellenző körök kerültek uralomra — Az iraki kurdok egyenlő államjogokat követelnek a federáció keretében

Beirut, (Reuter, IFP, IM, UPI). — A tervezett arab federáció tagállamaiban mutatkozó válság ismét kiéleződött a hét végén és 24 óra belül előbb a szíriai, majd az iraki kormányt váltották le. Ugyanakkor Ammanban erősen cáfolták a Kairó által terjesztett hírt, hogy a jordániai kormány is válságba jutott volna, és Serif Huszein Ibn Nasszer miniszterelnök személyi változásokat hajtana végre kabinetjében. Sziriában a semlegesnek tekintett El Dzsundi alakít új kormányt, aki ellen Kairó máris megkezdte támadásait. A kép háttérét kiegészíti az a beiruti jelentés, hogy az egyiptomi csapatok az elmúlt napokban készen álltak a beavatkozásra Sziriában.

Szalach El Bitár, a szíriai Baat párt vezetője pénteken nyújtotta be kormányának lemondását, miután abból további miniszterek váltak ki. Hír szerint a Baat párt körében is bírálták, hogy „Bitár kormánya már nem képviseli az arab egység gondolatát” és a párt vezetőségében is szakadás állt be.

Beiruti értesülések szerint azonban sokkal valószínűbb, hogy Bitár bukásához azok az egyiptomi fenyegetések járultak hozzá, amelyeket a múlt héten Kairóban El Ataszí tábornok, a szíriai forradalmi tanács elnökével szemben hangoztattak. Nasszer szóvivője, Hasznein Chejkál, az El Ahram főszerkesztője azt írja ugyan, hogy

az egyiptomi csapatok készenlétben álltak Izrael jordániai beavatkozásának megakadályozására, de a cikk a szíriai helyzetről szól és alig kétséges, hogy a katonai készenlét Sziria ellen irányul. A kairói propaganda-gépezet hevesen támadta Bitár kormányát és Chejkál szerint Kairó afeletti megdöbbenésnek adott kifejezést, hogy „az arab egység” hivatát (Nasszer híveit) sorra eltávolították a szíriai kormányból, vagy pedig kikényszerítették lemondásukat.

Számi El Dzsundi volt kultuszminiszter, Sziria új miniszterelnöke tegnap este semleges személyiségekből álló új kormányt alakított. El Dzsundi valamikor a Baat párt tagja volt, de később Nasszer hívéhez csatlakozott, majd végül semleges álláspontot foglalt el. A Baat-ból való kiválás után megalakította a „Szocialista Egység Pártját”, amelyből a múlt hónapban kilépett. Kinevezésében ar-

CHAMSZIN
 A meteorológiai intézet tegnap esti jelentése szerint mára száraz, chamszinos időjárás várható. Maximális hőmérséklet Jeruzsálemben 24, Tel-Avivban 26, Hailán és Náhárián 25, Beér Séván 30, Tibériáson 31, Luddon 28, Éjláton 33 fok Celsius.

AMCOR Frigidáirek
 részletre
KORON cégnél
 TEL-AVIV JEHUDA HALEVI 43

csak félre akarja vezetni Sziria népét”.
 A kairói rádió jelentése szerint Sziriában a hadsereg páncélosai körülfozták a palesztinai menekültek egyik táborát, valamint a közelben lévő textil üzemeiket, hogy megakadályozzák az újabb pendontásokat.
 Aleppóban tegnap újabb tüntetésekre került sor, de a karhatalom ezúttal fenntartotta a rendet. Damaszkuszban szüntelenül tárgyal a rögtönítélő bíróság, amely a zavargások résztvevői fellett ítélik. Az első húszt vádolt közül tizenhatot ítélték 6—13 hónapig terjedő fogsázbüntetésre, míg négyet felmentettek.
 Bagdadban tegnap délután közölték Achmed Bakr tábornok miniszterelnök kormányának lemondását.

Izrael nem kért hivatalosan garanciát Amerikától

— állítják a washingtoni külügyminisztériumban — Harman nagykövet Harrimannál

Washington, (Reuter). — Az amerikai külügyminisztérium szóvivője kijelentette, semmi tudomása nincs arról, hogy Izrael formálisan kérte volna kölcsönös védelmi szerződés megkötését az amerikai kormánytól.
 A biztonsági szerződés elgondolását Ben Gurion miniszterelnök az amerikai Columbia rádióhálózatnak tett multheti nyilatkozatában vetette fel. Ebben a nyilatkozatban azt is javasolta, hogy Amerika és a Szovjetunió együttesen vonják meg a gazdasági és katonai segítséget Egyiptomtól, ha az nem hajlandó békét kötni Izraellel. Amennyiben pedig ez az elgondolás nem

valósítható meg, úgy Amerika kössön védelmi szerződést Izraellel.

A külügyminisztérium szóvivője elmondta, hogy Ábrahám Harman izraeli nagykövet pénteken találkozott Avarel Harriman helyettes külügyminiszterrel, de tudomása szerint, csakis udvariassági látogatásról volt szó.

Ezt Harman nagykövet is megerősítette, de hozzáfűzte, hogy a beszélgetés természetesen a közelkeleti helyzetről folyt. Harman kihangsúlyozta, hogy az arab fenyegetések által kiváltott izraeli aggodalmak nem csökkentek.

Benyújtották Zálmán Sázár elnökjelöltségét

A Liberális Párt is betérjesztette dr. Perc Bernsteint

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). — A Kneszet elnökválasztásán május 21-én tartják meg és a törvény által előírt elnökjelölési határidő tegnap este járt le. Sázárt az első szavazás alkalmából a Vallásos Nemzeti Párt és a Mápám is támogatni fogja. Bernsteint mellett pártján kívül a Chéрут is szavaz, tehát ennek a jelöltnék egyelőre csak 34 szavazat van biztosítva. A kommunisták valószínűleg Sázárt fogják támogatni, míg az Águdát Jiszráel tartózkodni fog a titkosan megejtett szavazáson.

Mint jelentettük, a két ellenzéki párt azért állít ellenjelölést, mert egészségtelen dolognak tartja, hogy egy párt, vagyis a Mápáj kezében koncentrálódjanak az összes fontos és vezető tisztségek az államban.

● A svéd szocialista párt 33 tagú küldöttsége Sten Anderson főtájkár vezetésével ma, vasárnap tíznapos látogatásra indul Izraelbe.

A bagdadi rádió félbeszakította adását, hogy ezt tudatolja és egyben bejelentette, hogy a forradalmi tanács ismét Bakr tábornokot bízza meg az új kormány megalakításával. A hivatalos nyilatkozat szerint a kormány átszervezése azért vált szükségessé, mert „az arab federáció új fázisába lépett”.

Megfigyelők szerint az iraki kormány átszervezése két oka van:
 ● szíriai válság kihatása és a kurdokkal való viszony újbóli kiéleződése, amely szintén összefügg a federáció kérdésével. A kurdok ugyanis, akik eredetileg beérték autonómiával, legutóbb kijelentették, hogy a három arab ország teljes federációja esetén, ők is tartományi státuszt követelnek maguknak.

Ez azt jelentené, hogy Kurdisztán az arab federációban ugyanolyan jogokkal bírni mint Irák és Sziria.

A kurdok tárgyaló-megbíztottja tegnap minden bejelentés nélkül elhagyta Bagdadot és visszatért az ország északi részébe. Ennek nyomán bagdadi körök a kurd-lázadás kiújulását várják.

Penkovszkit halálra, Wynne-t 8 évre ítélték

Wynne-t valószínűleg kicserélik

Moszkva (UPI, Reuter és IFP). A moszkvai legfelsőbb bíróság tegnap halálra ítélte Oleg Penkovszki ezredes, a külügyminisztérium tudományos egyetemes kódési osztályának volt vezetőjét, míg angol vádlott társára, Greville Wynnere nyolc évi szabadságvesztést mért ki. A Viktor Boriszov-lebszki bírósági elnök által kihirdetett ítélet szerint Penkovszkit golyó által kell kivégezni, míg Wynne három évet töltsen meg fegyházban, további öt évet pedig munkatáborban.

A közönség, amely zsúfolásig megtöltötte a tárgyalótermet, hatalmas tapsokkal fogadta a halálos ítéletet. Az ítélet kihirdetésénél jelen volt Wynne felesége is, aki később közölte, hogy férje kegyelmi kérvényt fog benyújtani Brezsnyev elnökhöz. A bíróság ítélete ellen nincs fellebbezés. Wynne büntetésébe beszámították a vizsgálati fogságot is. Nyugati megfigyelők véleménye szerint Wynnet egy év után ki fogják cserélni egy Nyugaton elfogott kémért.

Wynne első ízben találkozott feleségével az ítélet kihirdetése után és hivatalosan közölte, hogy megengednek a házastársaknak egy további találkozást is. Penkovszki, aki felindulás nélkül fogadta a halálos ítéletet, azzal védekezett a tárgyalás alatt, hogy szerette az italt és a nőket ez volt a veszte. Elmondta, hogy 105 mikrofilmlet adott át Wynnenek, összesen ötezer felvétellel. Ezért háromezer rubelt kapott és szolgálatának minden hónapjáért ezer dollárt ígérték neki.

Algéria nem siet csatlakozni az arab federációhoz

Propagandának tartják Ben Bella és Nasszer közös nyilatkozatát

Tel-Aviv (Az Uj Kelet katonai tudósítójától). Nasszer elnök ígéretet tett az algériaiaknak a katonai és más segély fokozására, annak ellenére, hogy Ben Bella tartózkodó magatartást tanúsított az új arab federációhoz való csatlakozás tekintetében, — így látják itteni diplomáciai körök az egyiptomi elnök algériai látogatásának eredményét.

Megállapodtak abban, hogy Kairó több katonai kiképzőt és technikumot, valamint még több elemi iskolai tanítót küld Algériába. Szó van továbbá arról is, hogy az egyiptomiak egy vagy két textil-gyárat létesítenek Algériában, fokozzák a fegyverszállítványokat és több algériai tisztet fognak kairói tisztiiskolákban kiképezni.

Nasszer állítólag közölte Ben Bellával, hogy Kairó nem képes Párizst helyettesíteni a nagyarányú gazdasági segélyt illetően és az algériai kormánynak meg kell őriznie a franciák jóakarátát, hogy ez a segélyezés tovább folyjék.

Ami az amerikaiakat illeti, jó szemmel néznek, ha Algéria csatlakozna az arab federációhoz, mert Washington szerint a federáció a legideálisabb politikai csoportosulás a kommunizmus elterjedésének megállítására. Az angolok igen komoly új üzleti és piaclehetőségeket látnak a federáció ki-

bővítésében. Nyugati diplomáciai források nem tulajdonítanak különösebb jelentőséget annak, hogy az algériai kormány egy önkéntesekből álló brigád felállítását határozta el „Palesztina felszabadítására”. Ebben csupán udvariassági gesztust látnak Nasszer elnök iránt.

Kairo (UPI). — Achmed Ben Bella algériai miniszterelnök egy héttel kairói látogatása előtt az El Achramnak, Nasszer felhívatalosánnak adott nyilatkozatában kijelentette, hogy „az arab államok egységének útján tudják legyőzni Izraelt, ezt az imperialista polipot, amely beszivárgott Afrikába, Izrael Afrikában kell legyőzni, mielőtt Tel-Avivban győződik le” — mondotta Ben Bella.

A cionista imperialista politika egyik alapját az afrikai népekhez való közelség képezi és ezzel a jelenséggel gyorsan és erősen szembe kell szállnunk — mondta az algériai miniszterelnök.

A pápa átvette a Balzan békedíjat és látogatást tett az olasz elnöki palotában

Róma (UPI). A beesett arcú, de jókedvű XXIII. János pápa, aki meg nem erősített hírek szerint gyomor-
 rákban szenved —, tegnap ellátogatott a Quirinaleba, az olasz elnöki palotába, ahol Antonio Segni elnök vendégül látta a Balzan alapítvány kitüntetettjeit. Legutótljára XII. Pius pápa járt a Quirinaleban, még III. Viktor Emanuel király uralkodása idején.

Pénteken Segni és elődje, Giovanni Gronchi volt olasz köztársasági elnök a Vatikánban jártak, hogy átadják a 81 éves pápának a Balzan-díjat. A pápa beszédeben kijelentette, hogy a világnak békére van szüksége, olyan békére, amely nem félelmen, gyanún és kölcsönös bizalmatlanságon, hanem igazságon és szabadságon alapul.

Nem kell garancia?
 Boston, (UPI). — A Christian Science Monitor tegnap vezércikkében azt írja, hogy nincs szükség amerikai katonai garanciára Izrael számára és Kennedy elnök helyesen cselekedett, amikor pártatlanságot mutatott az arabokkal és Izraellel szemben. Izraelnek adott egyoldalú amerikai garancia arra kényszerítette Nasszert, hogy hasonló garanciát kérjen a Szovjetuniótól. Ezáltal kiéleződne a hidegháború a Közelkeleten, ami inkább ártana, mint használna Izraelnek.

Rabb

fő

Az amúgy is táj, ha lehetséges nehebb, még sok az elmúlt napok

Valóságos né fölött a gálit or Az első stáció T Itt a csodátevő sírjánál borultak két másnap, szer vándoroltak Cfat ni szent temető

kabbalisták sírj csüörtökön Mer bi Simon Bár nagy tanaita s keztek el az egy tő zarándoklás máshoz. Itt a néhány éjszakát caikkhó maguk sátrakkban töltöt világos, de még deg gálit égből

Mintha nem k tenő, hanem es zelműt évek szá ca választaná el berét a szent s alábbi az éjjel látott kép ezt Ugyátszik a na aki Bár Kochba Akiba rómaiak badságharcának nemesebb szelle volt — amiért h ték, majd megvá mai császár halá ni barlangból 13 sás után előjövve évvel halála utá szíót tölt te.

Hogy miben r misszió? Erről n hettünk az előz roban, ahol t tömeg jött össze mon hulláján. olvasás 33-ik nap hit szerint Mózes rájából teremtett mon ezen a na meg, illetve egye tójával. Hullúna megyzönek) azé mert a kabbala halál a lélek fel sát, megváltásá ga után, ami n hoz hasonló lelki és.

Napjainkban, pen a Harmadik lamban valóságos fejlődött ki az a kás, hogy Rabbi t lálózási évfordul roni sírjához zar nak. Ezen az éjsz bi Simon szelle Kovácsolja az eg egymással közös érző, sőt, szétbír tagjait. Ennek a zójét láttuk az t jel, amikor a hata ponti maglya, s lan táborúzt világ másba kapaszkod a hórát, azok, aki évbén nagyon is nak egymástól. A a chásidok kaffánj avisti ficsur a cfi lábába, szefárd f zi fánya és m karolya hózáott melech Jiszráél, Jochá" dallamán

Megható látvá tott a háromves ső hajfűrteinek szertartása. A b rik Rabbi Simon. Előszörnek sírján kodtak, valahogy sebben hagyták e

Walter Ejtán nagykövet itthon

Dr. Walter Ejtán, Izrael franciaországi nagykövete, péntek délután rövid tartózkodásra hazatért. Az FTIM tudósítójának kérdésére, hogy mikor látta utoljára De Gaulle államelnököt, Ejtán azt válaszolta, hogy három nappal ezelőtt egy hivatalos fogadáson találkozott De Gaulle-al, „de az utóbbi időben nem volt alkalom megbeszélést folytatni vele.” Az érkezett Chájim Jáchif külügyi államtitkár fogadta a repülőtéren.

A néger pilóta végre állást kapott

Denver, (IFP). — Marlon Green 37 éves amerikai pilóta, a léghaderő volt századosa, végre álláshoz jutott mint pilóta, miután 35 repülőállattal 600 levelet váltott és végül a bíróságot vette igénybe. Green ugyan is néger és hamarosan tapasztalta, hogy az a hír, amely szerint az amerikai repülőállatok megszüntették a faji megkülönböztetést a repülő személyzetben, — csupán propaganda.

Green, akinek fehér felesége és hat gyermeke van, végül megunt a dolgot és amikor a Continental Airlines repülőállattól is negatív választ kapott Colorado állam megkülönböztetés elleni bizottsághoz fordult, amely úgy döntött, hogy a repülőállatot köteles Green alkalmazni. A Continental azonban Colorado legfelsőbb bíróságához fellebbezett és ez jóváhagyta azt az érvelést, hogy az állam törvényei nem alkalmazhatók olyan vállalattal szemben, amely az Egyesült Államok valamennyi tartományára kőzött bonyolít le repülőforgalmat. Green tehát kénytelen volt az Egyesült Államok legfelsőbb bíróságához fordulni, amely az ő javára döntött. Az új pilóta tegnap szolgálathoz állt és a repülőállatot most új okot keres a felmondásra.

A Hitachdut Oléj Hungaria közleményvel

ORSZÁGOS KÖZPONT
HACZEK ELESZ fogja május 13-án méltalmi Patai József emléket a HOE „Max Nordau” díjnak ünnepélyes kiadású alkalmából. A díj nyertesek: Farkas Miklós, Gervai Sándor, dr. Heller Imre, Lampel-Lapid Tamás, Rónai András és Szemes Erzsébet. Aláírók: Ervin, Barzilaj István, prof. Kőrösi Ferenc, Nalcsitz Prigyes, dr. Stark Valéria és Zoltán Dezso Ismeretlen nyertesek érdemeit.
Az est kiemeltéző eseménye lesz a magyar jüsvak.
Hely és idő: 1963 május 13., a HOE Social Centerben, T. A. Hajarlan-u. 61., este 8 órakor. Beléptéji IL 1.50, amely teljes egészében a Max Nordau alapít gyarapítja.

★
HALLA
A BRITAI KÖZÖSSÉGEK Klubja közli, hogy május 12-én, vasárnap délután 4 órakor „Aztazunk Afrikába” címmel egy szentauri tart érdekes előadást színes, vetített képekkel. Vendégeket szívesen látunk.

★
CHOLON
FIGYELEM!
Magyarországi és romániai magyarországi önk.
A choloni HOE el hó 15-ikén, szombat este 8 órai kezdettel a Bialik-utcai iskolai nagyteremben előadást rendez, mely alkalmával a MUNKASZÖLGALELOS SZÖVETSÉG Nemzetországban járt országosra tart beszámolót. — Utána a fellejt kérdésekre választ ad a csoport.

Költsegyeszközlés személyenként 1. — font.
★
KECHOVET
Fekercem az elnök tanács tagjait, hogy f. hó 13-án, este 8 órakor a HOE helyiségében megtartandó vezetőségi ülésin megbeszéljék a következők: fontos tárgyszorok: A MEZVETZ által a rechovet HOE kerületi csoport részére átutalt adomány és ezzel kapcsolatban egy rendkívüli közgyűlés stírgős összehívása.
K. P. S. Sándor, elnök.

HIREK

AZ ÚJ KELET ELOFIZETESI DIJA HAVONTA 5.50 IL. Tel-Aviv, POB. 831. Fiókhiadóhivatalok: HAIFA: Schapira 13, tel. 2453. Rodat órák után: Tel: 66711. JERUZSALEM: Javec 7. Tel. 26046.

— A belügyminiszter Beér Séván. Mose Chájim Sapira belügyminiszter a múlt hét végén látogatást tett Beér Séván, ahol megbeszélést folytatott a város élére kinevezett bizottsággal, amelynek tagjai zárt ülésen ismertették az aktuális kérdéseket. A miniszter ígéretet tett, hogy a belügyminisztérium minden tőle telhető megtesz a városvezetés munkájának elősegítésére. A miniszter a megbeszélés után megtekintette a város különböző negyedeit.

* Tanuljon angolul, franciául, németül és ami a legfontosabb — héberül! Tankönyvek, szótárak minden nyelven. Gross szótár részlete „Hadash” Hájárkon 57-enkilenc.

— A Gadna céllövő versenye. A Gadna 1400 versenyző részvételével ma tartja hagyományos légbőmeri céllövő versenyt, mely reggel kezdődik a nevé-rubini tóterén. A lövésházak két csoportban indulnak: 7.92 milliméteres Mauser szolgálati fegyverrel és 0.22 milliméteres céllövő fegyverrel. A versenyek végén J. Gavis tábornok és C. Ben Ari ezredes, a Gádná parancsnoka szemlélt tart a versenyzők felett és kiosztja a díjakat a győztesek között.

• MUNKASZÖLGALELOS TRIKOTAZS. Spitzer és Tsa. Tel-Aviv, Jeszod Hamátiá 49.

KÉMEK PIREUSBAN (OSS 117)

— „A kankázusi krétkör” a Negevben. A haifai városi színház péntek és szombat este Sár Hanegeven tartott előadást, amelyen Brecht „A kankázusi krétkör” című darabja került színre. Az előadás a környék több ezer lakosa, köztük kibuc tagok és szövetkezeti falvak lakói jelentek meg. A színház ma tartja utolsó előadását negevi turnéja keretében.

* Holnap este 8 órakor, Achva (T. A., Brenner 21). „Hid a Kwai folyón” magyar fordítással. — Jegyek elővételben.

— Kisiklott egy tehervonat. Pénteken hajnalban a kirját-gáti vasútállomás egy mellékvágányán, amikor néhány tehervagont össze akartak kapcsolni, a szerelvény hirtelen megindult a lejtos vágányon, néhány vagon felborult és a pályatest mellett vadiába zuhant. Sebesültek nem történtek.

* Napellenzők elsőrendű minőségben, olcsó árakon. Stolec, Tel-Aviv, Geula 35. Telefon: 56494.

— Gázolt is, lopott is. Natanjáról jelenti tudósítónk. Efrusa kalandban volt része Jochanan Mendel raanai gépkocsivezetőnek. Egy ismeretlen rendszámú gépkocsi belerohant Mendel autójába és megromgálta. Mendel a sofőr igazolványát kérte, ez nem tudta közvetíteni a másor második felét, amelyben Mendel kérését, hanem még a transzistoros rádióját is ellopta, majd eltűnt.

GELLEST
SERVIZKÖZ-SPECIALISTA
képzés. „SEFONA” rögzítőhöz szerelőkész. Tel-Aviv, Cseventehovsi-u. 6. Nyitva 9-11-ig.

VISZÁLY AMERIKA ÉS ANGLIA KÖZÖTT A REPÜLŐ TARIFÁK EMELESE MIATT

Amerika és Kanada nem ismeri el az IATA intézkedését

London (UPI, IFP). Az Egyesült Államok és Anglia között repülőtarifa-háborúság tört ki, amely miatt az a veszély fenyeget, hogy Angliából és több európai országból kitiltják az amerikai és kanadai utasgépéket.

A vizsály oka, hogy a nemzetközi repülőszövetség (IATA) még az ősszel elhatározta az ötszázalékos tarifaemelését menet-térít jegyekért az Atlanti-óceáni vonalon. Valójában a menet térít jegyre adott tízszázalékos kedvezménynek öt százaléka való redukálásáról van szó.

A konferencián részvevő 16 ország közül 14 megszavazta ezt a határozatot, de az Egyesült Államok és Kanada ellenzete és a múlt hónapban Londonban tartott újabb konferencia sem hozta meg a szükséges többséget.

Életfogytiglan elítélték Szenegál volt miniszterelnökét

Dakar (UPI). — Szenegál legfelsőbb bírósága életfogytiglani szabadságvesztésre ítélte Mamadu Dia volt miniszterelnököt, három miniszter társára pedig fejenként 20 évi fegyházat mért ki öt napig tartó tárgyalás után. A volt miniszterelnök a bíróság rendelkezésére egy számára kijelölt lakhelyen háziőrizetben fogja tölteni életét. A volt miniszterelnököt és három miniszterét azzal vádolták, hogy december 17-én katonaság és rendőrség bevetésével megakadályozták a parlament ülését, mert tudták, hogy az ülésen bizalmatlanságot szavaznának a kormányzarak. Ugyancsak azzal vádolták őket, hogy összeesküvést szöttek Leopold Senghor elnök ellen.

Helyreigazítás

Az Új Kelet 1963 május 7-én „Mozaikok a cfáti diplomaválatási ünnepekről” Gálili G. Ervin tollából megjelent cikkben személyemmel kapcsolatban téves információ jelent meg. A cikkirő azt állította, hogy én Hákohén cfáti polgármester amerikai látogatásakor 1500 dollárt ajánldékoztam egy létesítendő gyermekotthon alapjárá. Ez az információ téves, mert azt az összeget nem én adományoztam, hanem Nánási Miklóssal és Sunshine Oszkálrral fejenként 500 dollárt adtunk a cfáti polgármesterek azzal a céllal, hogy a cfáti magyar jüsv részére szükség esetén helyiséget adnak kulturális célokra. Ezt az összeget a Magyar Zsidók Világszövetségének kérésére adtuk.
Morris Wahl

WIZO-közlemények

CSOPORTOK, FIGYELEM!
Vasárnap, május 19-én, délután 10-11 óráig a Hátchelet 10-11. szobájában az összes csoport részvételével megbeszélést tartunk, melyre tagjainkat és az érdeklődőket meghívjuk. A részletes programot a hirdetésben és leveleinkben közöljük. Direkt határozat a natanjár központi állomások.
ANKELON. Kedden, május 14-én este 6-30 órakor az atikoff mozdomban klubnapot tartunk. Háziaszonyok: Schwarz Rachel és Armoni Olga.
Schematon. 18-án, este 8 órakor a Kaszit kávéházban a Moinar-szenes házaspár előadása.
DIBUR LAOLE. Kedden, 14-én, 5 órakor gyűlés a mozdomban.
CHOLON. JESSIE COHEN. Kedden, 14-én, este 8 órakor az „Upan” helyiségben Löwankor Kálmán tart előadást.
NATANJA. Hétfőn, 13-án, este 8 órakor Bonda Kátó előad és szavalást. Előtte feliratkozás a június 4-iki kirándulásra.
WEL-AVIV. Szerdán, 15-én, délután 5 órakor összes tagjaink részvételével gyűlés a mozdomban. Reh. Hájárkon 91 sz. alatt. Beszámoló és vezetőség választása.

2 Új Kelet 1963 V 12

és kanadai repülőgépeknek nem engedik meg az angol repülőterek használatát. A nemzetközi repülőszövetség a közeli napokban újabb rendkívüli konferenciát tart Bermudában és addig nem tesznek újabb lépéseket, amennyiben nem jön létre megegyezés, úgy Anglia nyomában valószínűleg Belgium és Franciaország is kénytelen lesz megvonni az amerikai gépek leszállási jogát, ami természetesen amerikai retorziót vonna magután.

Toulouseról neveznek el egy tel-avivi utcát

Feldiszített utcák fogadák Tel-Aviv ikervárosának küldöttségét

Tel Aviv, (Az Új Kelet tudósítójától). — Toulouse, Tel Aviv ikervárosának 13 tagú küldöttsége, Louis Bazerque szocialista polgármester vezetésével tegnap este Izraelbe érkezett. A francia küldöttség tiszteletére a tel-avivi Arlozov, Dizengoff, Frischmann Ben Jehuda és Allenby utcákat, valamint a Mugarbi előtti teret villanyfűtérekkel díszítették fel és a két

AZ ARADRÓL SZÓLÓ FILM DIJAT NYERT A MUNKA-FILM FESZTIVALON

Pénteken díjkiosztással ért véget Tel Avivban a negyedik nemzetközi munkafilm fesztivál, amelyet a nemzetközi munkafilmügyi szervezet (ILFI) rendezett. Az első díjjal a „Maximum” című svéd filmet jutalmazták. Az „Ember és országok” című sorozatban az Arad fejlesztési városról szóló izraeli film lett az első. Az afrikai országok közül Tan-

KIMENTETTEK EGY ÖREGASSZONYT AZ ÉGŐ BARAKKBÓL

Cfat, (Az Új Kelet tudósítójától). Avrahám Hákohén cfáti polgármester péntek reggel kis ünnepség keretében a város érdemeit tüntette ki Buzaglio Micháel városi adó-behajtót, valamint Simon Ben Lulu asztalost, akik előző nap saját életük kockáztatásával mentették meg a cégő barakképületből Zismann Dvora 79 éves özvegyasszonyt.

A sofőr visszahozta az ékszerekkel tele táskát

Brazíliai turistápar szerencséje
Lucy és Dávid Mendelsohn braziliai turisták csütörtökön délután, miközben a telavivi Sheraton szállóból a herzlai Sárton szállóba tartottak, a taxiban felejtették táskájukat, amely tízezer font értékű ékszert tartalmazott. A turistápar azonnal jelentette az ügyet a rendőrségnek és közölte a taxi leírását és rendszámát is. A rendőrség azonnal utasította a járóautókat és nyomozók kitudták ki a Sheratonba.
Alig érkeztek ki azonban a rendőrség emberei,

Antiszemita előadások a svéd rádióban

Tiltakozik az izraeli nagykövetség és a cionista szervezet

Stockholm, (IFP). — A svéd cionista szervezet éles bírálattal illette a svéd rádió két adását, amely személyt világoosan antiszemita jellegű volt. Az egyik „Az arabok és Palesztina” cím alatt teljesen elferdített képet adott Izraelről és lakosságáról, sőt az egész zsidókérdést helytelen megvilágításba helyezte — hangzik a cionista szervezet nyilatkozata.
Egy másik adásban egy meg nem nevezett férfi világoosan náci álláspontot képviselt. Ez az ember egy interjú keretében lépett föl, mely a legutóbbi Stockholm egyik külvárosában

lejátszottott antiszemita jelenségekről szólt.
Az izraeli nagykövetség titkára a vezető stockholm-i újságban közzétett leveleiben „Az arab hazugsági kampány részének” nevezi a svéd rádió adását.
A rádió igazgatója azt mondta, hogy technikai okokból mindeddig nem tudta közvetíteni a másor második felét, amelyben Mendel kérését, hanem még a transzistoros rádióját is ellopta, majd eltűnt.

Rabbi Simon Bár Jocháj földöntúli missziója

Irta: Galili G. Ervin, az Uj Kelet gálili tudósítója

Az amúgy is festői gálili táj, ha lehetséges, még szívesebben, még sokrétebb volt az elmúlt napokban.

Valóságos népvándorlás folyt a gálili országotokon. Az első stáció Tiberiás volt. Itt a csodátévő Rábbi Meír sírjánál borultak le, ahonnan másnap, szerdán tovább vándoroltak Cfatra, az ottani szent temetőben nyugvó kirabhalisták sírjaihoz, majd csütörtökön Meronba, Rábbi Simon Bár-Jocháj, a nagy tanaita sírjánál érkeztek el az egy hétig tartó zarándoklás utolsó állomásához. Itt azután egy-másnap éjszakát a pokrocaikból maguk készítette sátrakban töltötték a holdvilágos, de még nagyon hideg gálili égboltozat alatt.

Mintha nem kétezer esztendő, hanem csakis a közelebbi évek szabadságharcát választaná el a ma emberét a szent sírtól. Legálábbis az éjjel Meronban látott kép ezt mutatja. Ugyiátszik a nagy tanaita, aki Bár Kochba és Rábbi Akabá rómaiak elleni szabadságharcának egyik leg-nemesebb szellemi vezére volt — amiért halálra ítélték, majd megvárva a római császár halálát a peklómi barlangból 13 évi bűnbűz után előjött — kétezer évvel halála után is misztériót tölt be.

Hogy miben rejlik ez a misszió? Erről meggyőződhetünk az előző éjjel Meronban, ahol többtízszáz főmögött össze Rábbi Simon hullóján. A szefira olvasás 33-ik napján a néphit szerint Mózes isteni szikrájából teremtett Rábbi Simon ezen a napon halt meg, illetve egyesült Alkotójával. Hüllőnek (meny-nyegzőnek) azért hívják, mert a kabbala szerint a halál a lélek felszabadulását, megváltását hozza magába, ami mennyegzőhöz hasonló lelki felemelkedés.

Napjainkban, de főképpen a Harmadik Zsidó Államban valóságos kultuszszá felejtődött ki az az ősi szó, hogy Rábbi Simon halálának évfordulóján, meron sírjához zarándokoljanak. Ezen az éjszakán Rábbi Simon szelleme egy-kövacsolja az egész évből egymással közösséget nem érő, sőt, szétűző törzsek tagjait. Ennek az ellenkezőjét láttuk az elmúlt éjjel, amikor a hatalmas központi máglya, s a számtalan táborúvilágánál, egy-másba kapaszkodva ropták a hórát, azok, akik az egész évből nagyon is távol állnak egymástól. A kibucnyik a chászid káftánjába, a tel-avivi ficsur a cfatí kabbalistába, szefárd fiú áskenázi lányba és megfordítva karolva hórászt a „Dávid, melech Jiszráél, cháj v'kájám”, avagy „Adonénu Bár-Jocháj” dallamára.

Megható látványt nyújtott a hároméves kishifú el-60 hajfűrtjeinek levágási szertartása. A betegek, akik Rábbi Simon, s fiának, Elázárnak sírjánál fohász-kodtak, valahogyan egyenes-sbben hagyták el a templo-

WIZO — NATANJA
Május 12-én, hétfőn este 8-kor BONDÁ KATO és szervezője. Kétfő-űj ninc. Vendégeket szívesen várnak. Szombat előtt felirato-ás a június 4-én gálili kirán-úlásra. Ugyancsak hétfőn este 8-kor a május 22-ikére szóló operajegyeket.

Ügykeletes Könyvcsertőrák Tel-avivban 19-24 óráig
ALUMANA King George 1., tel. 91-791, Jenua Hátévy 91, tel. 91-120, Norvna, Ben Jehuda 188, tel. 42-673, Noga, tel. 81-896.
Haitán:
Bazaru Szászada 1., tel. 22-89.
Jeruzsálemben:
Roth, Jaffa, Binján
Alumana, tel. 23-381.

mot. Mintha máris meggyógyultak volna. A meny-asszonyért és völgenyért imádkozók a templomból jövet a hóránál olyan boldogan fogták egymás kezét, mintha máris chupa alatt állnának. A meddő-ség csapása ellen fohász-kodó asszonyok is egy fel-

Lág-báomerit ünnepli az ország ifjúsága

Tel-avivi tudósítók je-lenti: A lág-báomer ünne-pék tegnap este 7 órákor Tel-Avivban a Hálikvá-negyedben megtartott nagy szabású táncbemutatóval kezdődtek, amelyen tucatnyi ifjúsági táncosport vett részt. Mitán lág-báomer elsősorban az ifjúság ünne-pe, a városatyák az ünne-pégek központjába az isko-lásgyermekek és az ifjúság-lág kapcsolatos eseménye-ket helyezték. Így délután 3 órákor a jaffai ifjúsági klubban tartják meg az if-júsági sporthét záróverse-nyeit és a nyerteseknek este 6 órákor nyújtják át a díja-

Egy Éjlát nevű város...

A napokban bemutaták Éjlátban a „Város, amely-nek neve Éjlát” című doku-mentációs filmet. Jelen volt Edgar Hirschbein, aki a filmet rendezte és fény-képezte, Emmi Hermann asszony, a Keren Hajjeszod és az Egyesült Gyűjtőak-ció tájékoztató osztályának igazgatója, J. Lévi pol-gármester és számos meg-hívott vendég, akik lelkesen ünnepelelték a rendezőt. A film 30.000 fontra került és azt az Egyesült Gyűjtő-akció propagandájában hasz-nálják fel. A külügyminis-terium harminc kópiát vá-sárolt a külföldi nagyköv-e ségek részére. A 16 millimé-teres színes film 26 percig tart. Őt változatban készült éspedig héber, angol, fran-cia, spanyol és német nyel-ven.

A bemutató előtt a Sába királynéje szállodában kok-tél-partit rendeztek Éjlát és környéke lakóinak, akik résztvettek a film készit-e sében, sőt felléptek benne.

sőbbrendű, boldog, anyai mosollyal távoztak a sírtól. A „profánok”, mint gázo-zosok, kegyeser ársúok, taxikusok, fényképezékek (ki-ne akarta volna megöröki-teni a pillanat szépségét), meglegedetten s nem csak élményekben gazdagabban távoztak.

Egyiptomi kéknek Törökországban

Ankara, (IP). — A török bíróság tegnap 13 évi és 4 havi fegyházra ítélt egy Atem Akil nevű arabot, míg távollétében társára, Ibrahim Sije Ibrahimra öt évi fegyházat rött ki. Ibrahimnak még a tárgyalás előtt sikerült megszöknie a vizsgálati togságból.

Mind a két vádlottat ab-ban mondták ki bűnösnek, hogy Egyiptom javára kénykedtek. A két arabot még 1960 októberében tar-toztatták le, amikor ka-tonai és politikai körökben információkat gyűjtöttek Törökországról és Izráérról.

Amerika adatai a Nasszer szolgálatában álló náciokról

Washington, (STA) — Ernest Greening demokra-tapárti szenátor, aki nem-rég Egyiptomban járt, hogy a szenátus egyik bi-zottságának tagjaként el-kenhizze az amerikai segély kihatásait, a kongresszus elé terjesztett jelentésében érdekes részleteket közöl az Egyiptomban működő ná-cikről. Ezeket Nasszer ál-leg a hadseregben s a titkos rendőrségnél alkalmazza. Az Alaszkat képviselő szen-átor első helyen Dirlwan-

ger volt SS-tábornokot ne-vez meg, akit a „varsói hóhér” néven ismertek. Az SS-tábornok a gerillaháború szakértőjeként működik az egyiptomi vezérkarnál. Hit-ler testőrségének egykori parancsnoka, aki később Lengyelországban a Gesta-po vezetői közé tartozott, Leopold Gleim, most Nass-zer biztonsági szolgálatá-nak káderjeiért felelős és El Naser ezredes néven is-merik Joachim Deming an-nakidején Düsseldorfban a Gestapo parancsnokság ma gasrangú tisztje volt és ott szerzett tapasztalatai alap-ján szervezte meg az egyip-tomi koncentrációs táboro-kat.

Ezeknek a táboroknak a főorvosa, dr. Heinz Eisele, Egyiptomban folytatja elő-ző tevékenységét: ő volt a buchenwaldi KZ főorvosa és a foglyokon végzett kísér-letei miatt több európai ál-lam körözés levelet bocsá-tott ki ellene.

A fogházonségek panacs-noka Egyiptomban Ben Szá-lem ezredes, akiről csak ke-vesen tudják, hogy Bern-hard Brandler név alatt az SS magasrangú tisztje volt és a hadsereg ukrainai kém szolgálatában a biztonsági osztály élén állt.

SS Gruppenführer Moser, most Chasszan Szulejmán ezredes névre hallgat és ő felelős az ifjúsági alakula-tok kiképzéséért. Segítője Ali Bella alezredes, azelőtt, mint Erich Altern, a Ge-stapo-ban a galiciali zsidó-ság elleni akciókat irányí-totta.

Göbbels egykori jobbk-eze, Johann von Leers, aki most az Oman Amin nevet viseli, az egyiptomi propa-ganda felelősé.

A náci hírszolgálati iro-da egykori főnöke Lois Hayden, most Lois el Hadzs néven irodalmi tevékenysé-gét folytat: ő terjeszti a Mein Kampf arab fordítását. Az egyiptomi koncentrációs táborok központi irodájá-nak egyik hivatalnoká Na-im Fachum alezredes — az-előtt SS Hauptarzt Hein-rich Willersmann, a da-chauzi koncentrációs tábor egyik vezető orvosa.

Szerdán nyílik a Liberális Párt kongresszusa

Tudósítók je-lenti: Szer-dán este nyílik meg a tel-aviv Héjchál Hátárbutban a Liberális Párt első kong-resszusa. Ez a párt mint-egy másfél évvel ezelőtt a progresszív és a klálcionis-ta pártok egyesülése nyomán jött létre, de azóta nem tartott kongresszust. — A nagygyűlés megnyitó beszé-dét dr. Pinchász Rozen párt-elnök, volt igazságügymi-niszter tartja, míg a vita-nyitó beszédeket Mose Kol, az Alihiját Hánoár igazga-tója és Jozséf Száfir képví-selő mondják. Az ezt követő általános vitában résztvesz a 900 delegátus többsége, akik megválasztják a 300 tagú nagytanácsot, amely saját kebeléből választja meg később a különböző felsőbb pártintézményeket.

Egyiptomi kéknek Törökországban

Amerika adatai a Nasszer szolgálatában álló náciokról

Szerdán nyílik a Liberális Párt kongresszusa

Tudósítók je-lenti: Szer-dán este nyílik meg a tel-aviv Héjchál Hátárbutban a Liberális Párt első kong-resszusa. Ez a párt mint-egy másfél évvel ezelőtt a progresszív és a klálcionis-ta pártok egyesülése nyomán jött létre, de azóta nem tartott kongresszust. — A nagygyűlés megnyitó beszé-dét dr. Pinchász Rozen párt-elnök, volt igazságügymi-niszter tartja, míg a vita-nyitó beszédeket Mose Kol, az Alihiját Hánoár igazga-tója és Jozséf Száfir képví-selő mondják. Az ezt követő általános vitában résztvesz a 900 delegátus többsége, akik megválasztják a 300 tagú nagytanácsot, amely saját kebeléből választja meg később a különböző felsőbb pártintézményeket.

Az ujságokból

Bernstein elnökjelöltsége

Május kilencedike

Kennedy-nyilatkozat a háromhatalmi garancia helyett

KémeK PIREUSBAN

KémeK PIREUSBAN

KémeK PIREUSBAN

KémeK PIREUSBAN

KémeK PIREUSBAN

(HABOKER) Perc Bern-stein minden kétségen ki-steint jelölte a Liberális Párt az elnöki méltóságra és az ő jelöltségét támogat-ja a Chérut is. A Liberális Pártot Bernstein jelölésével több szempont vezette. Nem lehet beleegyezni abba, hogy minden magas politikai méltóság egyetlen egy párt-nak, a Mápájnak a kezében legyen. A Mápáj az ország-nak a harmadrészét jelenti csak, míg stallumok tekin-tetében a kilencven száza-léket tartja a kezében. A Mápáj évek óta próbálja be-vinni az izráeli társadalom-ba azt a felfogást, hogy ilyen magas állásra alkalm-as emberek, csak a Máp-áj tagjai között találha-tók. Bernstein jelölése an-nak a kihangsúlyozására szolgál, hogy az ország nagy része és különösen a polgári réteg nem fogadja el a Mápáj felfogását és nem hajlandó mindenben akceptálni a kívánságát.

Az elnöki méltóság csak egy olyan sok éven át tar-tó nagyvonalu politikai tevékenység záróköve lehet, mint amilyenre Perc Bern-stein minden kétségen ki-vül hivatkozhatik. Ezenki-vül képesíti őt a magas tisztségre európai művelt-sége és szélesvonalu tudá-sa, valamint a zsidó és a cionista problémákban való évtizedes elmélyülése. Azonkívül, hogy Izráel el-nökének független és ön-álló gondolkozásu férfinak kell lennie, politikailag is függetlenemie kell magát minden magatartásban. Bernstein pártember létére is többször bebizonyította, hogy ezekkel a tulajdonsá-gokkal rendelkezik, de le-het, hogy Ben Gurion mi-niszterelnöknek és a Máp-ájnak éppen az önálló fej-jel való gondolkozás az ami nem felel meg. Tudjuk hogy kilátásai nem nagyok de ez csak a Mápáj szűk látóköréből ered. Mi tisztel-jük Zalmán Százárnak a személyét, de azt hisszük, ha politikai megfontolások nem játszanának szerepet a jelölt kiválasztásánál, egy a Kneszet többsége a votumát Perc Bernsteinra adná.

(AL HAMISMAR.) Tizen-nyolc évvel ezelőtt május 9-én ért véget a második világháború. Hatéves elke-seredett harc, rengeteg vér-ontás és sok tizmilliók pusztulása után kényszerítették népek a néci fene-vedat. A világ megsiratta a maga áldozatait és sze-mével egy jobb kor felé tekintett, amelyben a próféta szerint „nép nem emel nép-re fegyvert és nem tanítják többé a háborút”. A zsidó népnek, amely egy harmad-részt vesztette el, még hosszú és nehéz küzdelmei voltak, amíg a régi földön a maga önálló államát meg-teremtethette.

Az emberiség abban a hitben áll, hogy a történe-mennek ez volt az utolsó háborúja, mégis most, 18 év-mulva az emberiség megint a fenyegető pusztítás ár-nyékában él. Jó lenne, ha mindazt, amit ez a háború jelentett számunkra, az emberiség megegyszer be-hatótan végigéledné. És levonná belőle az a követ-keztetést, hogy egy új há-ború, különösen a legújabb, nem konvencionális fegy-verekkel az emberiségnek valóban az utolsó háború-ja lenne. A régi véres em-lékek kell, hogy erősítsék a nyugati és keleti hatal-makat a béke keresésében és annak a tudatnak a táp-lálásában, hogy a most ránk leselkedő pusztulást csak a békes együttélés el-veivel tudják elkerülni. Ha nem, biztos léptekkel meg-gyünk visszafelé a kókor-szakba. Vigyázzunk tehát: hogy nép nép ellen fegy-vert ne emeljen.

(HAAREC) Az 1950 má-jusában kelt háromhatalmi nyilatkozat, amely, mint tudjuk, Amerika, Anglia és Franciaország közös meg-nyilatkozása volt, tulajdon-képpen az 1949-es biztonsá-gi tanács határozatát erő-sítette meg, amikor kimon-dotta, hogy élesen ellene van az arab államok és az Izráel közötti fegyverkezési versenynek. A harmas nyi-latkozat erőlyesen kikel minden háborús kezdemé-nyezés ellen a Közkelet térségében és végül leszö-gel, hogy bármelyik közel-keleti állam elleni olyan ak-ció esetén, amely ezen ál-lam határát, vagy a fegy-vernagyválti megegyezés ha-tárát fenyegeti, úgy az UNO segítségével, mint az UNO-n kívül is azonnali intézkedéseket tesznek a tá-madó fél ellen. A mostani Kennedy nyilatkozat tehát tulajdonképpen nem mond mást, mint amit 1950-ben az egyesült három hatalom mondott azzal a különbsé-gel, hogy ezt most Ameri-ka egyedül mondja.

Mi már annakidején, a háromhatalmi garanciánál is sok kétkedéssel vettük tudomásul az abban nyuj-tott garanciát, tekintettel arra, hogy annak a szöve-géből nem derül ki, mikor fogja a három hatalom együttesen megállapítani, hogy valamely közelkeleti állam támadásra készül-e vagy sem és azonkívül mennyi idő telhet majd el, amíg valamilyen állam nyil-vánvaló támadási szándéka után a három nagyhatalom az eszközökben és a beavat-kozás tekintetében maguk között egységes álláspontot fog kialakítani. A mostani Kennedy féle nyilatkozat a háromhatalmi nyilatkozat-

nál most sem mond keve-sebbit. De többet sem. Kennedy elnök nyilatkoza-tát nyilvánvalóan az az ag-godalom váltotta ki, amely kifejezést nyert így az izráeli vezetők szájából, mint magában az amerikai kö-zvéleményben is.

A Kennedy-nyilatkozat pozitív értéket nyer azzal, hogy rámutat a mi aggo-dalmunkat is képező fegy-verkezési versenyre, az erő-szakkal való fenyegetőzés-re, amelyeknek most Ken-nedy szerint Amerika vé-gét akar vetni. A hitbe csak ott van, hogy ezek a kifejezések: „erőszak alkalmazása” — „erőszak alkalmazásával való fenyegető-zés”, — vagy „támadó szán-dék”, illetve „támadásra való felkészülés”, — más jelent Amerika és más a mi számunkra. Amit mi lá-tunk az, hogy úgy az arab háromhatalmi egységés lét-rejötté alkalmából, valamint Nasszernak mostani algé-riai látogatásakor is a felek mindig kihangsúlyozták Izráel ellen támadó szándé-kukat. Ez vajon nem jelent fenyegetőzést Izráellel szem-ben az amerikai politikuskok nomenklaturájában? Ken-nedy elnöknek végre meg kell érteni: Nem Izráel fenyegetőzik, nem mi akar-juk elpusztítani az arab ál-lamokat és nem mi akarjuk megbontani a mai staus quot. Ha tehát Amerika valóban és őszintén akarja a közelkeleti békét fenntar-tani, akkor elsősorban ben-nyünket, azt az államot kell támogatnia, amelynek ré-széről fenyegetés, vagy tá-madási szándék nem áll ferm. Mi Amerikától nem nagyon érthető, sőt kéte-rtelmű szavak helyett tette-ket várunk.

Ember, akiről beszélnek

Afrikában is a nő az úr a háznál...

Angee Brooks az egyetlen nő a modern történelemben, aki államelnöki szerepet töltött be. A libériai alkotmány szerint az államelnököt távollétében a külügyminiszter helyettesíti. Történt pedig 1958-ban, hogy Tubman elnök a külügyminiszterrel együtt nemzetközi konferenciára utazott és az elnöki jogokkal Angee Brooks helyettes külügyminisztert ruházta fel.

Ha valami krízis előtt álltam volna, összehívhatom volna a kormányt — meséli Angee Brooks — de szerencsére ötnapos elnökösködésem idején semmi különös nem történt.

Ha felhasználhatta volna elnöki jogait arra, hogy szíve szerint való törvényt hozzon, mit rendelt volna el? — kérdeztük — Hogy fejezzék le az összes hűtlen férjeket?

Angee Brooks nevet, talán azért, mert hajdon — „Erre nem volna talán szükség — mondja — elég volna, ha a hűtlen férjeket kényeszeritnék arra, hogy felvegyék házasságukat kívül született gyerekeiket. Ez nagymértékben csökkentené a házasságtörések számát.

A nyaklácán Afrikának egy aranyból vert térképe lóg, amelyen egy briliáns jelzi Libéria fővárosának, Monroviának helyét. Fülbevalója ugyancsak Afrika kicsinyített mása. Angee Brooks új jelensége a nemzetközi színpadon: egy afrikai nő, aki résztvesz a világ ügyeinek irányításában.

— Az Egyesült Nemzetekben — meséli — én voltam elnöke annak a bizottságnak, amely előkészítette Ruanda-Urundi függetlenségét. Azonkívül résztvettem abban az UNO-bizottságban, amely az angol Kamerunban lezajlott népszavazásra felügyelt. Az angol delegátussal ellentétben arra az álláspontra helyezkedtem, hogy nőknek is szavazati jogot kell adni és álláspontom diadalmaskodott. Az angol delegátus erre megjegyezte, hogy: „Sohasem szerettem elismerni, hogy vereséget szenvedtem, és most be kell vallanom, hogy egy nő győzött le.”

A régivágású angol diplomata husz évvel ezelőtt még legsötétebb álmaiban sem gondolt arra, hogy egy nap egy néger nővel

kell majd megvívnia a zöld asztal mellett. Az a tény, hogy Angee Brooks mindössze harmincegynéhány éves és jóképű is, csekély vigasszal szolgálhatott az egykori hatalmas angol birodalom szószólójának.

Angee Brooks egy amerikai college-ben tanult jogot. Angliában pedig államtudományt. Hazatérte után helyettes államügyészek neveztek ki, majd kinevezték a libériai UNO-delegációhoz.

— Az UNO egyik közgyűlésének ülésén — jól emlékszem — meséli — tárt szájjal hallgattam Golda Meír asszony beszédét és azt mondtam magamnak: látod, mire képesek a nők? UNO küldetésének befe-

Egy diplomatikus sportpolitikus

Reuven Dáfnit, az állami sporthivatal vezetője. (A szó kettévált, amióta a Makkabi és a Hápoel szakítottak egymással.) Az a tény, hogy a sporthivatal élére egy test-edzéshez értő embert neveztek ki, nagy meglepetést váltott ki annak idején.

— Mind a mai napig — mondja Reuven Dáfnit — meggyőződésem, hogy a sport fontos nemzeti kincs, de annyit elárulhatok, hogy ha két évvel ezelőtt annyit tudok az izraeli sportéletéről, mint ma, akkor nincs az a traktor, amely engem berántott volna ebbe a hálóba.

Reuven Dáfnit Ausztria ifjúsági magasugró bajnoka volt (171 centiméter), azonkívül súlyt dobott és futballt rúgott. Ma teniszzezik, úszik és minden nap husz percet tornászik. Ezután jó vice volna, ha megírnánk, hogy a sport következtében a 49 éves Dáfnit hatvannak látszik, de az igazság az, hogy tíz évvel néz ki fiatalabbnak, mint amennyi az utlevelébe be van jegyezve.

Valamikor diplomáciai útlevele volt, az állam kiküldetését két évvel át Reuven Dáfnit Izrael los-angelesi konzulja volt és mint ilyen, ő rá bízta a hollywoodi zsidók lelkiismeretének megmozgatását, a filmiparnak az izraeli ügy érdekében való kiállítására. „Amikor az első Izraelről szóló filmet, „A kard a pusztában” készítették — meséli Dáfnit — egy megfelelő fiatalembert kerestek a Hágáná parancsnokának szerepére. Elhívták a stúdióba és végigvontattak előttem tizenegy chakiba öltöztetett statisztát, rámutattam az ötödikre és azt mondtam: „Ez az”. Így kezdődött Jeff Chandler filmkarrierje.

Vissza a tárgyhoz. „Az állami sporthivatal vezetőjeként — mondja Reuven Dáfnit — még egy izraeli népszerűsportban kell résztvennem, ülésezésében. Arra a megállapításra jutottam, hogy egy állami főtisztviselő meglehet fej nélkül, de legalább két ülőkére van szüksége...”

Csak egy kibucnyik lehet ilyen nyíltszívű: Reuven Dáfnit Eijn Gev egyik alapítója. Onnan indult ki a második világháborúban Chana Szenessel a történelmi

jeztével helyettes külügyminiszterre neveztek ki és amellel a libériai asszony-szervezetek egyik vezető tagja, amit néha megérezni beszédmodorán, mely veszélyesen emlékeztet a Moeccet Hápoalotra: „Egy nőnek különböznie kell lennie a férfiaknál, hogy ugyanazt a posztot foglalhassa el a közéletben” — mondja, vagy: „A nők felelősségteljesebben végzik feladatukat, mint a férfiak”, — vagy: „Az afrikai nő kitűnően megállja a helyét az új körülmények között”.

De néha felülkerekedik benne a jó humor és a természetes intelligencia, mint amikor azt mondja: „Az afrikai nő lényegében nem különbözik minden más nőtől a világon, ő is úgy állítja be a dolgokat, mintha a férj volna a háznál az úr, de amikor a férj hátát fordít, mégis minden úgy történik, ahogy ő akarja.”

ejtőernyős küldetésre. Ő kísérte Chana Szenest egészen a magyar határig, azután visszatért Tito partizánjai közé, akikkel az angol szövetséges megbízásból állandó kapcsolatot tartott fenn, tekintettel arra, hogy ő volt az egyetlen ejtőernyős, aki horvátul tudott beszélni. Dáfnit ugyan Zágrábban született („És majdnem ott halt meg” —

REUVEN DÁFNIT

fűzi hozzá Dáfnit, utalva azokra a veszélyekre, amellyel a küldetés járt.)

— Miért olyan elmaradt az izraeli sportélet?

— Nem hiszem, hogy a helyzet tényleg olyan rossz volna — hiszen vannak olyan sportágak, amelyekben kitűntettük magunkat: kosárlabdában például és (nevet) sakkban. Ha mégis lemaradtunk, ez azért van, mert nincs pénz és nincsenek sportszerek és az ország vezetői nem érdeklődnek a sport iránt és mert a kitűnő izraeli ifjúságból hiányzik az a kitartás, amely a sportban eredményekre vezet. Azonkívül van még egy ok, amelyre most nem akarok részletesen kitérni.

— Eppen azt akartuk kérdezni, hogy a sportéletben beállott szakadásban ki a bűnös: a Hápoel, vagy a Makkabi?

— Hozzon egy kávét — mondja rövid gondolkodás után Dáfnit.

— Tessék?

— Ez egy vice, amellyel a kérdésre akarok válaszolni: Kína és India közötti háború kitörésekor egy moszkvai vendég téat rendelt. „Kinait, vagy indiait?” — kérdezi a pincér. A vendég gondolkodik egy ideig és azt mondja, hozzon inkább egy kávét.

Lampel-Lapid Tamás

Technika • élet • tudomány

A maradi mértékrendszerekről

Sokat irnak a világ lapjai az utóbbi időkben az angol pénzrendszer tervbe-vett reformjáról. Az idegen számára nem kis bosszúságot jelent az angol pénzrendszerben való eligazodás. A világ néhány államában ugyanakkor nemcsak az idegen, hanem az odaváló ember is sok nehézséggel ütközik a sokféle, talán évszázadok óta divatban lévő mértékegységekkel való számolással. Az Egyesült Államok egyike annak a néhány országnak, amely még mindig régi mértékrendszere alapján számol. Csak az Egyesült Államok, Kanada, Ausztrália, Új-Zéland használja még ma is a Farenheit-hőmérőt, a szazas beosztású Celsius helyett. Anglia 1961-ben végére rátért a Celsius hőmértékhatalára. A világ népes ségének 90 százaléka már a tizedes mértékrendszerrel dolgozik. A hosszúságot centiméterrel, a térfogatot négyzetcentiméterrel, az irtartalmat köbcen-timéterrel méri. Amerikában a gyakorlatban a tizedes súlymértéket csak a tudomány és a gyógyszeripar használja. A mindennapi életben az amerikaiak több mint nyolcvanféle mértéket használnak. A hosszúság kifejezésére például van náluk incs, láb, yard, láncc, rúd, furlong, liga és a távolságot még mindig mérfölddel mérik.

Az úr- és súlytartalmat az amerikaiak a teáskanál, a kvart, peck, gallon, hordó, bushel, dram, gill és cord mértékegységekkel jelzik. Három különféle ton-nájuk van, ezenkívül két-féle font, háromféle uncia, háromféle kvart és három-féle mérföldegység.

Az állatok színlátása

Hosszú időn át a legtöbb emlősállatról az a vélekedés járta, hogy színvak. Az azóta elmúlt évek vizsgálatai azonban azt bizonyították, hogy sok emlősállat jól felismeri, illetve megkülönbözteti a színeket.

Az állatok színlátásának megállapítására két eljárást alkalmaznak: szövetvettai és állatpszichológiai módszert.

A szem látósejtjeinek csak a pokra és pálcikákra történő megoszlása révén már a szövetvettai vizsgálattal is fontos következtetés vonható le az állatok színmegkülönböztető képességéről. — Kries elmélete szerint a szem recehártájának érzékelő sejtjei, a „pálcikák” a világosnak és sötétnek, a „csapok” pedig a színeknek megkülönböztetésére szolgálnak. Feltehető tehát, hogy azok az állatok, amelyeknek recehártájában bizonyos számú csap van, képesek a színek megkülönböztetésére, ellenben a csupán pálcikákkal rendelkező recehártájúak színvakok. E vizsgálatok azonban nem terjednek ki arra, hogy milyen színeket különböztetnek meg az állatok és minimálisan hány csap szükséges a színlátáshoz.

Az állatok színlátásának pszichikai meghatározására alkalmazott legfontosabb módszer az idomítás. E művelet az élelemzerzési ósztón figyelembevételével történik. Az állatot arra szoktatják, hogy bizonyos színű — például vörös — tartályban keresse az élelmet, azt kell kinyitnia, míg a szürke tartályban nincs enni-való. Ha ezt megszokta, megfigyelik, hogy különféle megvilágítás mellett is megkülönbözteti-e a két színt. További vizsgálatokra csak akkor kerül sor, ha kiderült, hogy az állat a vörös színt minden árnyalatban meg tudja különböztetni a

erdekes, hogy a méterrendszerre az amerikaiak már George Washington idejében 1790-ben át akarták térni, de mivel a tizes mértékrendszert a francia forradalom hozta be, a kongresszusi tagok ezzel az ellenállással fejezték ki ellenszenvüket a francia forradalommal szemben.

Ötven évvel ezelőtt Graham Bell a telefon feltalálójak próbálta meg a kormánytól a tizes számrendszeren alapuló mértékegységeket bevezetni. De nem sikerült neki. Annak ellenére, hogy megállapítása szerint „a tizes rendszer a munkamegtakarítás fontos és értékes eszköze”.

Az amerikai és az angol mértékegységek eredete a régi egyiptomi és római korszakra mennek vissza és azok nagyrészt az emberi kézre és a lábra alapozott méretekből eredtek. I. Henry angol király vezette be a középkori Angliában a yard-mértéket, így nevezték el az ember ujjahégyétől az orra hegyéig terjedő távolságot. A nemzetközi kereskedelem fejlődése hozta magával a tizes mértékrendszer bevezetését. A tizes mértékrendszer már India, Japán és Korea is áttért. Indiában azelőtt 143 különböző mérő- és súlyegységgel számoltak.

A távolságmérésre eredeti módja volt a hindu nép egyik primitív törzsenek: a fejükre helyeztek egy nedves falevelet és addig gyalogoltak, amíg a levél megszáradt. A távolságot, amit így megtettek — körülbelül két mérföld — kos-nak nevezték.

Az állatok színlátása szürkétől. Eközben kiküszöbölik annak lehetőségét, hogy a tartályt szaglás révén találja meg és annak érdekében, hogy a válaszadás ne tájékozódás révén történjen, a vörös és a szürke tartály helyzetét sokszor változtatják.

Ilyen vizsgálatok alapján számos emlősállat színlátó képességét sikerült megállapítani. Színlátók például a rovarevők közül a sün; a rágszálók közül a tengerimalac, a mókus, az ürge; a vadállatok közül a nyest, a görény, a hermelin, a kanadai nyerc, a cibetmacska és a mangó; a patások közül a ló, a zebu, a juh, a törpekecske, a szarvas, az antilop, a zsiráf. Az azonban megállapítható, hogy ezek az állatok kevesebb színt különböztetnek meg, mint az ember. A sünt például csak a sárga szín felismerésére lehetett szoktatni, a cibetmacskát csupán a vörös és a zöld megkülönböztetésére.

A színlátás a majmoknál a legfejlettebb. A rhesus-majom, a páviáné, jáva-majom, a cerkofmajom nem marad el az ember mögött. A csimpánz színlátó képessége is legalább olyan jó — ha ugyan nem jobb —, mint az emberé.

Színvaknak bizonyultak az oposszum, az erdei egér, az aranyhórcsóg, a félmajmok, a mosómedve. Számos állat színlátását még nem sikerült tisztázni.

● A nyugatnémet parlament második olvasásában jóváhagyta a 18.4 milliárd marka összegű honvédelmi költségvetést, amelynek kiadásai jórészt azzal függnek össze, hogy Németország résztvesz a NATO tervezett stratégiai haderejében.

KERESZTREJTVÉNY 1137

1	2	3	4	5	6	7	8		
9	10	11			12				13
14			15		16		17		18
19		20			21		22		
23		24			25				26
27				28					29
30			31						32
33			34						35
36		37	38		39				40
41			42		43				44
		45		46		47			48
									49
									50

Vízszintes: - 2. Irgalmas szívű rabló, a régi angol balladák legendás hőse. 9. B. D. 11. Puska része. 12. Nem sürű. 14. Súlyos betegség. 15. Nyelvtani fogalom. 17. Vagdalt gyümölcsből és alkohollal készített üdítő ital. 19. Héber hónap. 20. Volt indiai portugál gyarmat. 22. Kopasz. 23. Közönséges hőmérsékleten folyékony, ezüstfényű fém, utolsó kockában duplahangzó. 25. Óriáskigyó. 26. Méh-termék mássalhangzó. 27. Porció. 28. Allatkert. 29. ...egátus, követ. 30. Szorgalmas rovar keverve. 31. Textil-növény. 32. Szeszital. - 33. Sakkfigura fele. 34. Román pénzegység. 35. A magból kel ki 36. Tisztítószert márká. 38. Vissza: főváros a vasfüggöny mögötti országban. 40. Létezik. - 41. 35 kilométer hosszú, átlag két kilométer széles félsziget a Gdansk-öbölben. 43. Hangszer. - 44. Héber én. 45. A bátor teszi. 47. Idegen szegény, 49. Héber tanú. 50. A tibeti buddhista vallás feje.

Függőleges: 1. A héber egyetlen tudósa, az ezévi izraeli természettudományi

díj nyertese. 3. Héber jel. 4. Nobel-díjas magyar - zsidó orvosnő, 1876-1936. 5. Lendület. 6. Azonos betűk. 7. Vissza: ...lógia, élettan. 8. Vissza: volt afrikai német gyarmat. 10. Skót filozófus és történész, 1711-1766, az angol felvilágosodás vezéralakja, teljes név. 13. A napokban megrendezett első nemzetközi ifjúsági Tnách-verseny győztese, utolsó kockában duplahangzó. 16. Afrikai állam. - 18. Város Gábonban, Afrikában Albert Schweitzer itt rendezte be kórházát. 20. Volt UNO-főtítká keresztnéve. 21. Azonos betűk. 24. Betűvel a végén, kelta néptörzs és nyelv. 28. Héber német optikai gyár. 29. Cfatí kab-balista. 31. Trockij keresztnéve. 32. Fontos fém, keverve. 35. - Fran ... amerikai filmrendező. 37. Gyümölcs. 39. Madridi labdarugó csapat. 42. Vissza: ósanya. 44. Egyiptomi napisten. - 48. Azonos betűk.

★ Nyereménykönyv ABADI: Solt György története

Az UJ KELET, Tel-Aviv telefonszámai:

KIADÓHIVATAL, 31-677
(előfizetés, hirdetés, könyvrendelés):
SZERKESZTŐSÉG: 31-476

UJ KELET

REJTVÉNYPÁLYAZAT-SZELVÉNY 1137

Név: . . . . .

Cím: . . . . .

A 1134 SZ. KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTESE:
Vízszintes: 2. JEAN BRUCE, 20. SEKEL, 32. BOHR, 35. BOGYÓ, 38. BETAR, 50. LORD MAYOR.
Függőleges: 1. SMUEL MARSAK, 10. SAUER EMIL, 13. ERVIN ROMMEL, 18. AISCHYLOS, 35. BAY, 37. POLO.

A Tisztelt Házban

— Az Új Kelet parlamenti tudósítójától —

A miniszterelnök által a kormány nevében elmondott bejelentések mindig feszültséget okoznak a világ minden parlamentjében. Különösen indokolt volt azonban, hogy a képviselők is meg az ország közvéleménye feszült érdeklődéssel várták a Kneszet nyári ülés szakának megnyitására. Ben Gurion beszédét. Hiszen éppen a parlamenti szünet alatt rendkívüli jelentőségű események történtek a közelkeleti övezetben. Egyiptom vezetésével három arab ország államszövetségre lépett és — ami Izrael számára talán ennél is fontosabb, a jordániai államrend összeomlóban van. Könnyen megeshet, hogy ebben az arab országban, amely a leghosszabb határvonalal simul Izraelhez, egyik pillanatról a másikra számunkra igen előnytelen forradalmi változás áll be. Mindehhez járult még az is, hogy éppen húsznégy órával a parlamenti ülés megnyitása előtt Dávid Ben Gurion nyilatkozott egy külföldi televíziós program számára. Kijelentette, hogy Izrael a hidegháború két főtényezőjétől, a világ két nagyhatalmától, a Szovjetuniótól és az Egyesült Államoktól kért szavatosságot területi épségére.

A várva-várt külpolitikai beszámolóban azonban mind erről nagyon kevés szó esett. Eppen a jordániai eseményeket és a nagyhatalmi garancia-ügyet Ben Gurion még célszavakkal sem érintette.

AKI BÉKÉT AKAR, ANNAK FEL KELL KÉSZÜLNI A HÁBORÚRA

A két ülésnapot úgy szövegezték, hogy teljes egészében igénybevevő bejelentés és az utána következő külpolitikai vita mindvégig magas színvonalú volt. Csendesen, közbeszólások nélkül mondhatta el mindenki a véleményét és talán ez alkalommal igazán figyelték is a honatyák, hogy képviselőtársuk mit mond. Akármennyire is színes, sokrétű, sokféle szempontot vetett fel a vita, tulajdonképpen maga a miniszterelnök és az összes felszólaló, beleértve az ellenzékét is, egy és ugyanazon végkövetkeztést vontak le: „Aki békét akar, annak fel kell készülnie a háborúra!”

Abban persze voltak véleménykülönbségek, hogyan kell a háborús veszélyt elhárítani. Nagyjából azonban e vonatkozásban is közeli voltak az álláspontok: Fokozni kell a véderő főképességét és nemzetközi síkon minél több és minél erősebb baráti támogatást kell sorompóba szövelni.

TÖRTÉNETI PERSPEKTIVÁBAN

Ben Gurion nem is túlságosan hosszú beszédének jelentős részét történeti körkép felvázolásának szentelte. Volt is egy kis ideges mozgolódás a Házban. Mi történt itt? Háborús atmoszférában, a szomszéd országok ellenünk való kardszúrás felkészülése idején, a miniszterelnök történeti tanulmányt tár a Ház elé? A formai okot erre az adta meg Ben Gurionnak, hogy az új Kneszet-ülések első ülése a tizenötödik függetlenségi ünnep utáni napok egyikén volt, s hogy az egész esztendő a múlt század végi úttörő telepekre való emlékezésül az „Elsők Esettendjének” deklarálta. Aki azonban figyelmesen hallgatta végig a miniszterelnök beszédét, ennél többet állapíthatott meg. A történeti körkép felvázolása esszerű próló-gusa volt Izrael önvédelmi jogai hangoztatásának. Ben Gurion ugyanis azokon a történeti állomásokon futott végig, amelyek az új zsidó államiség eszméi és gyakor-

lati fejlődési vonalát jelentik. Mintegy jogfolytonossági igazolás volt ez, mintegy újabb bizonyítéka annak, hogy jogunk van a világtól kérni a zsidó állam függetlenségének megőrzését és jogunkban fog állani önközünkkel is megvédeni ezt a függetlenséget, ha a világ hatalmasai ismét közbömbösek lennének.

MAGYAR PELDA

A zsidó nemzetiségi mozgalom kibontakozásának menetét vizsgálva, Ben Gurion a következőket is megemlíti, de mindenesetre a legtöbb zsidó történetés számára is újszerű megállapítást tett:

A XIX. századbeli magyar nemzetiségi mozgalomnak igen jelentős, sőt mondhatnánk, döntő hatása volt településünk egyik pionírjának lépéseire és így arra is, hogy nemzedékünkben létrejött az első zsidó falu. A magyarországi származású Josua Stampferre gondolok — mondotta a miniszterelnök —, aki magyarországi szülőföldjéről gyalog indult el és gyalog tette meg az utat Szalonikiig. Onnan Izmirig utazott hajóval, majd megintcsak gyalogszerrrel folytatta útját Cfatig. Cfatiról pedig Jeruzsálembe gyalogolt. Az ő aktivitásához csatlakozott egy másik magyar zsidó, Dávid Guttman. Itt aztán, Jeruzsálemben társakat találtak kezdeményezésükkel s 1878-ban, éppen 70 évvel a zsidó állam létrejötté előtt, megalapították Petách-Tikvát.

Ilyen és ehhez hasonló történeti láncszemekből kovácsolta össze Ben Gurion az évszázadokra terjedő összefüggést, mellyel 1948-ig, a zsidó állam létesülésének pillanatáig jutott el.

TÖRTÉNETI SZEMRE. HANYÁS ANGLIANAK

A történeti körképben Anglia sem maradt ki, s méghozzá nem éppen kellemes összefüggésben. Negyven évvel ezelőtt — mondta Ben Gurion —, Hitler már kijelentette, még jóval hatalomra jutása előtt, hogy meg akarja semmisíteni a zsidó népet.

Ezt hangoztatja most Nasser is. A világ hatalmasai akkor is közbömbösek voltak és vannak közöttük, akik most is semmibevevően foglalnak állást a nasszeri fenyegetésekkel szemben. Amikor Hitlernek már jórészt sikerült veszélyes fenyegetéseit beváltania, akadt nagyhatalom, amely nem röstellte a tengerre kifuttatni hatalmas hajóhadát, hogy az ország biztonságát jelentő partjait elzárják a hitleri vész korszakából megmaradt, szerencsétlen zsidó menekültek elől.

Most pedig, a múlt héten ennek az államnak, Angliának, egyik minisztere a főpecsétőri tisztségét viselő külügyminiszterhelyettes, jelentette ki: nem hiszi, hogy az arab államoknak azonnali terveik közé tartoznak Izrael megtámadni.

Egyes megfigyelők szerint Ben Gurion beszédének itt érkezett el talán legfontosabb pontjához. Az angol államférfi ugyanis ezt a kijelentést egy olyan kérdésre adott válaszában tette, amely Anglia és Amerika közös középkeleti magatartásáról érdeklődött. „Nem hiszem” — mondta Ben Gurion —, „hogy az angol miniszter kijelentésével a békeszerető angol nép egyetértene. De meg vagyok róla győződve, hogy nem ért egyet ezzel az értékeléssel az amerikai Egyesült Államok kormányja és egész biztos, hogy másféle véleményen van az Egyesült Államok elnöke, John Kennedy.” Mármint, amikor ismertenek hetek óta élénk diplomáciai kapcsolat áll fenn Izrael és az Egyesült Államok között a középkeleti helyzetre vonatkozóan, és

amikor nemrégiben Simon Peresz hadügyi alminiszter is járt az amerikai elnöknel, Ben Gurion kijelentésének nyilván fokozott fontossága van és biztosan megfelelő adatokra támaszkodik.

KUBA ÉS BERLIN A BÉKE ZALOGAI

Ben Gurion beszédének homályosságát és az egészen döntő dolgokban való hallgatóságát sokan szeméretelték. Jiszráél Gálili, az Áchdut Háávodá katonai és külpolitikai szakértője is határozott, világos kijelentések és nyílt állásfoglalás mellett állott ki. Még erősebben fejezte ezt ki Arje Ben Eliezer, aki a Ché-

rut nevében beszélt. Felsőalásat ellenfelei is nagy figyelemmel hallgatták és retorikai remekműnek ítélték meg. Ben Eliezer arra mutatott rá, hogy az egymással szemben álló államok, tömbök, világhatalmi tényezők között elérkezett a nyílt beszéd ideje, a félreértést nem tűrő nyilatkozatok korszaka. Kuba és Berlin tartják most egységsúlyban a hidegháborút, a világhatalmi vetélkedést. Ez mindkét fél számára teljesen világos. Az amerikaiak számtalanszor kijelentették, hogy szovjet behatolás Kubába, háborút jelent. Ugyanakkor az orosz nyilatkozatok is egyértelműek:

Ha ilyen, vagy olyan változások jönnének létre Berlin, illetve Nyugatnémetországban, az nyomban háborút jelentene. Ezeknek a határozott kijelentéseknek nagy fontosságuk van a

háború távlatosságában. — Ugyanez a helyzet nálunk is. Izraelnek határozottan, minden félremagyarázás lehetőségére nélkül, ki kell lépnie, meddig mehet Nasser, melyik az a pillanat, aminek bekövetkezését háború nélkül már nem lehet eltűrni.

MIERT HALLGAT BEN GURION

A nagy horderejű politikai vita befejezése után azonban nem következett be az, ami ilyenkor szokásos, nem lépett a szónoki emelvényre a vitanyitó beszédet elmondó miniszterelnök. Sőt nem is volt jelen a Házban. Később bejelentették, hogy válaszbeszédét csak hétfőn fogja megtartani. Mit csinál a miniszterelnök, miért hallgat Ben Gurion, tették fel a kérdést maguknak a képviselők és a politikai élet figyelmes értékelői.

A válasz valószínű: A Közelkeleten rendkívüli gyorsasággal perognek az események. Az áprilisban Kairóban megkötött arab államföderáció alig bevakolt falán máris repedések mutatkoznak. Valószínű, hogy az izraeli diplomácia amerikai és európai fővárosokban igen élénk aktivitást fejt ki, garanciákra nézve és általában a helyzet tisztázását illetően. Jordániában pillanatok alatt meggyugodott a helyzet, de ott is bekövetkezhetnek változások. Úgy látszik, hogy ha Ben Gurion mindezeknek a szövényes szálaknak messzeható tekintetű megítélésével és a várható azonnali fejleményekkel számoló választ akar adni a vita felcsalóinak és a feszülten figyelő nemzetnek, akkor néhánynapos haladékra volt szüksége.

LÁG-BÁOMER ÜNNEPE

Izrael országának minden részében, Dántól Beér Séváig, sőt egészen le Éjlátiig, az ifjúság napokon át fáradozik lág-báomer ünnepének előkészületein. Minden üres helyen és migráns rőzsét, galyat, lombot, mindenféle hulladékot és limlomot egymásra halmozva máglyára raknak, amelyet azután az ünnep előestéjén óriási örömrivalgás közepette meggyújtanak. A lobogó lángok fényénél csak egy sugárzik az izgalomtól és örömtől kipirult sok ifjú arc. Reggel azután korán kelnek a fiúk és lányok, hogy el ne késsek a hagyományos kirándulásra.

Odafent a Gálilban, Meronban, Cfatál átellenben, van Rabbi Simon Bár-Jocháj eltemetve, akit a zsidó titkos tan, a kabbala megteremtőjének tartanak. Lág-báomer napján, amelyen a kabbala szerint Rabbi Simon elhunyt, zsidó véreink tömegesen zárandokolnak sírjához, hogy résztvegyenek a nagy ünnepségen, amelyet „Hillula de Bár-Jocháj”-nak hívnak. Bár Jocháj lakodalmát jelenti ez, mert ezen a napon egyesült a nagy mester lelke természetével.

Országunk lakosain kívül azelőtt zárandoklatra jöttek a Kelet minden részéről, Egyiptomból, Tuniszból és Marokkóból, a Tigris és az Eufrátes partjáról, a Tauruszról, sőt még Kaukázusból is Meronba. Sokan közülük három-négy hétig voltak úton, hogy eljussanak az áhított célhoz. Azóta persze megváltozott a világ sora, ellenséges táborok vesznek körül bennünket és így a messze földön élő zárandokok nem jöhetnek többé. De hogy is mondták apáink: „Lo álmán Jiszráél”, Izrael nem árult el és így amerikai és egyéb turisták léptek nyomdokaikba másrészt pedig számos ezelőtti zárandok között izraeli állampolgár lett, úgy hogy könnyebben és gyorsabban juthat Meronba.

Lág-báomer előestéjén, a sötétség beálltakor a sírtüzet előtt két óriási lángoszlopot gyújtanak meg, a mely messze kivilágítja a gálili éjszakába. Azután dobpergés és furulyaszó mellett megkezdődik a tánc, fantasztikus tánc, amelyet egész éjszaka ropnak. Öregek és fiatalok, chászidok s munkások, szakállasok és csupaszkepek, kafftanosok és sportingerek táncban forognak a szent lángok körül. A tánc mindig vadabb, mindinkább féktelenebb lesz. Egyszerre csak felcseng Bár-Jocháj nótája:

Asrénu, má tov chekhnú Behillula de Bár-Jocháj!
(Baldogok vagyunk, hogy résztvehetünk Bár-Jocháj menyegzőjén!) Mindig van dabb lesz a tánc és a nótá-

Irta: Dr. Bató Jomtov

ritmusa mindig gyorsabb. Extázis ragadja magával a kedélyeket.

Lág-báomer ősi zsidó ünnep, amelynek eredete 12 évszázadra nyúlik vissza, azonban tulajdonképpen jelentőségét és keletkezését nem ismerjük pontosan, inkább csak sejtjük.

A pészách és sávuot közötti hét héten át a Biblia idejében egészen a máso-

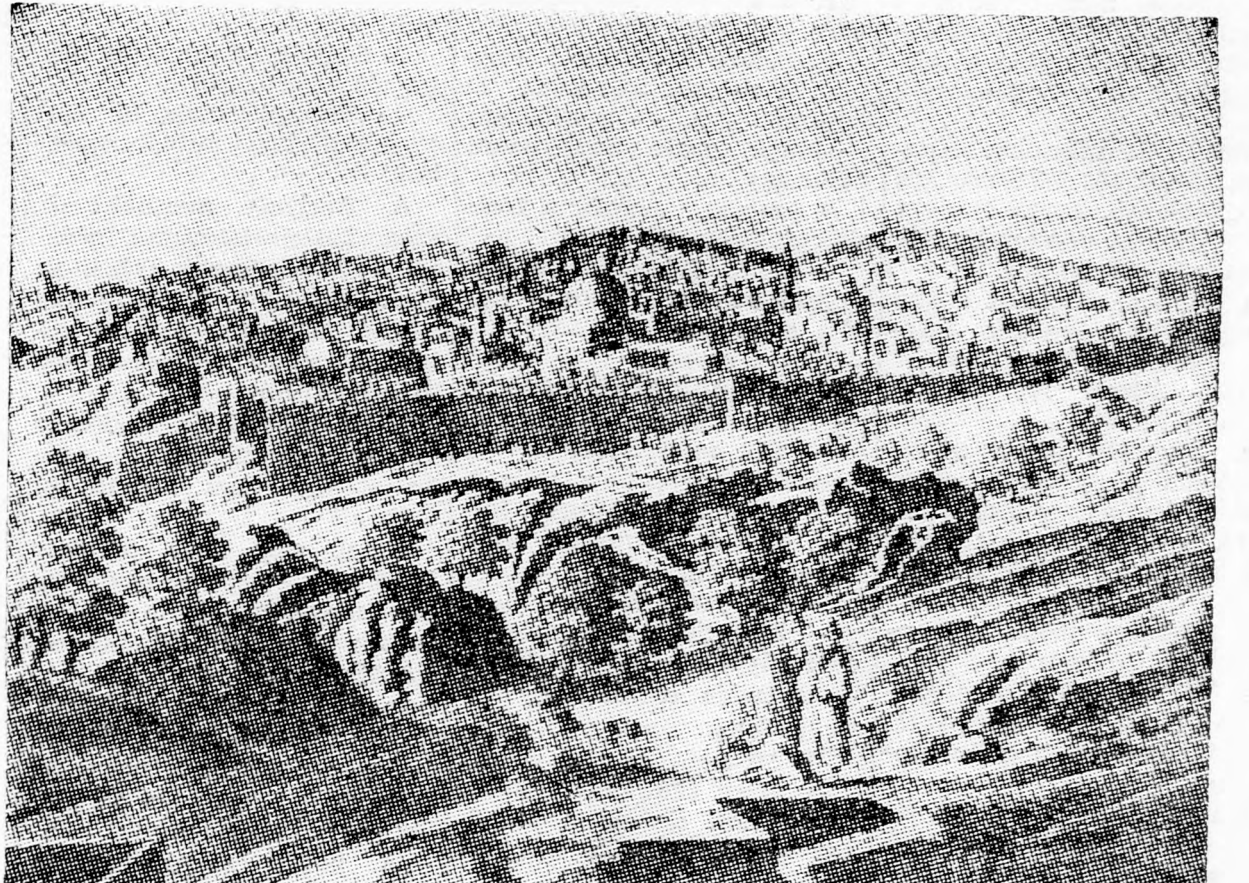
Ebből a komoly háttérből válik ki egyszerre csak a ma is vidám lág-báomeri ünnep. A hagyomány szerint ezen a napon hirtelen megszünt Rabbi Akiba tanítványai körében dühöngő halál. Ennek emlékére ezen a napon hatályon kívül helyezik a gyásztörvényeket és a fiatal mátkapárok tömegesen tódlanak a chupa alá.

Az ünnep fenti megokolása azonban homályos és

nagy diadalt ültek és a feljegyzésekben ezt, mint a halál feletti diadalt tüntették fel.

A talmudi leírást — a kegyetlen római uralomra való tekintettel — nagyon óvatosan, célszavak alakjában kellett megfogalmazni, mert Rómának mindenütt voltak besúgói.

Érdekes különben, hogy Keleteurópában a zsidó gyerekek ezen a napon nyílalt és ljjal játszottak, ami kétségkívül a nap igazi jelentőségére emlékeztet.

JERUZSALEM AZ OLAJFÁK HEGYERŐL

dik templom pusztulásáig az első árpa-áldozat (omer) után 49 napot számláltak. Ezt a 49 napot az omer számlálásról ma is szefirat há-omernek, vagy röviden szfirának nevezik. A mi ünnepünk az omer 33-ik napja: lág, (lámed, gimel), számértéke 33, tehát lág-báomer.

Az aratás időszaka — mint minden parasztnépnél — úgy nálunk is eredetileg vidám hangulatú volt, de később, a II. századtól kezdődően gyászos időszak jellegét vette fel és meg is tartotta mind a mai napig.

Mi okozta ezt a hangulatváltozást? A Talmud néhány rövid szóval közli, hogy a szefira idején Rabbi Akiba 24 ezer tanítványa járványban esett áldozatul. Innen eredt a szefira napok szomorú hangulata. Ez a szomorú hangulat egy évezreddel később, midőn a kereszties hadak a Rajna és a Mosel mentén egész községeket koncoltak fel kegyetlenül, még gyászosabbá lett. Az akkori németországi események visszhangja cseng ki az Áv-háráchá-mim imából, amelyet a legtöbb templomban még ma is minden szombaton elmondanak.

egyáltalában nem kielégítő. Próbáljunk meg tehát a sorok között olvasni. Mert bizony a Talmud szövege gyakran titkos íráshoz hasonlít, amelynek a kulcsát meg kell találni.

Rabbi Akiba, akiről itt szó van, a második zsidó állam bukása után a legkiválóbb szellemi vezetője volt a zsidóságnak. Nagysága azonban nemcsak a Tóra-magyarázatában nyilvánult meg, hanem abban is, hogy sziklaszilárdan hitt a zsidó nép politikai újjászületésében. Erthető tehát, hogy a római uralom ellen irányuló Bár Kochba ellenes szellemi vezére lett. Ő az új szabadság - mozgalomban nagy átalakulás előjelét látta.

Ami a 24 ezer tanítványt illeti, bizonyára katonákról is szó van, akik magukat tanítványainak nevezték és résztvettek a felkelő háborúban. Minden valószínűség szerint a „járvány” háborút és a tanítványok nagyszámú elhalálása, a harcban elesettek nagy számát jelenti. A Bár Kochba-felkelés első időkben jelentős sikereket ért el. Az ostromolt városok és várak egy más után a felkelők kezébe kerültek. Könnyen lehetésges, hogy lág-báomerkor

A századok folyamán a kabalisták az ünnepnek egészen más jelentőséget adtak, amennyiben a titkos tan hősét, rabbi Simon Bár Jocháj helyezték annak központjába. Rabbi Simon nemcsak tanítványa volt Rabbi Akibának, de osztotta nnnak politikai nézeteit is. Gyűlölte a rómaiakat.

Egyszer a gálili USA városában, ahol a szinhedrion ülésezett, két barátjával a római uralomról beszélgetett. Egyikük, rabbi Jehuda ben Iláj, azt mondotta, hogy szerinte van annak jó oldala is. Epitek piacokat, hidakat vert és kitinó fürdőket rendeztet be. Rabbi Joszéb Chalafta hallgatott, de Rabbi Simonból kitért a felhaborodás: „Amit a rómaiak alkottak, azt csak sajátmaguk kedvéért alkottak: szép piacokat építettek, hogy ott örömlányokat közzsemlekre tegyenek, fürdőket rendeztek be, hogy ott fajtalanokdjának, hidakat vertek, hogy az utasoktól vámot szedjenek!”

Folytatás a 6-ik oldalon)

Betyárbecsület

Boves-Le Paraclet. Egy Amiens melletti kis faluban vagyunk, Somme vármegyében. Az első világháború vége felé jöttünk már s parancsnokunk egy kivételesen emberséges érzületű hadnagy humánus elbánságát élveztük. Eppen ezért nem értettük, hogy mit jelentsen az, hogy egy vasárnap reggel, a pajta ajtáján a francia kaporai éleshangú füttyölője süített be. A priccséken heverésző foglyok között a méltatlankodás moraja hullámzott.

— Appel, à l'appel...! Tout le monde en dehors...! — hangzott harsányan, amely elszáratott minden két séget. Kifelé. Sorakozó. Elszoktunk már az ilyen fajta piszkálódásoktól. Chevalier hadnagy emberséges bánásmódjával semmiképpen nem volt összeegyeztethető ez a vasárnapi gyűlékezés. Szinte nem akartunk hinni füleinknek. De a kaporai füttyölője újra nagyot süített s az udvar másik oldalán teljes szolgálati felszerelésben Chevalier hadnagy bukkant elő.

A lassan, húzódozva cihelődő emberek a hadnagy jóvetelének hírére élenkben ugráltak kifelé, s mire az odaért, sorba is verődtek. A harsány „Vigyázz!”-ra merevre feszültek a térdek.

A hadnagy ezuttal éppen nem látszott jó kedvűnek. Szokatlanul sötét arccal állott elénk. Akinek szeméből mindig Nizza két égének derüje oszillogott ránk, most komor, méltóságos magatartással nézett végig a soron. Komoly dolog történt. Mindannyian kíváncsian vártuk a fejleményeket.

Először is a francia kaporai rivált rá: Ő nemcsak a foglyoknak, de az őrséget tartó francia osztagnak is sorakozót parancsolt...

A kaporai elrohant s egy perc múlva a francia kőrőfőssé appellel hívta az őrséget is. Ott álltak fel velünk szemben.

A „Vigyázz!” és a „Gardez-Vous!” egyszerre csendült. A legénység merev állásba feszülve halálos csendben várta az elkövetkezőket.

A hadnagy előbb a franciák felé fordult:

— Ki volt tegnap szolgálatban a „Maison Bertrand” nál dolgozó hadifogoly csoportnál?

Három francia katona lépett elő és jelentkezett szabályosan.

Most a foglyok felé fordult:

— Ki dolgozott maguk között tegnap a „Maison Bertrand” csoportban?

Tíz fogoly lépett elő. Tíz tösgyökeres magyar fiú. Ki Biharból, ki Szatmárból, szolnokmegyei, bácskai is volt közöttük.

A hadnagy úgy a tíz foglyot, mint a három franciát félre állította. A többinek pedig engedélyt adott a távozásra.

A csoport zsbongva oszlott széjjel. Még mindig nem tudtuk mire vélni a dolgot. Hiszen minden megtörtént huncutságnak híre megy a táborban. De most? Igazán nem tudott senki semmit...

A félreállítottakat az őrség többi tagjai a hadnagy lakására kísérték, ahol egy kis udvari helyiségben volt az irodája is. Chevalier utánam kiált:

— Maga is velünk jön.

● Az európai Közöspiac miniszteri tanácsa tegnap elhatározta, hogy a következő öt éven 175 millió dollár kölcsönt folyósít Torokországnak gazdaságának megszilárdítására, mielőtt teljesen csatlakozna a Közöspiachoz.

— Tudnak az emberek franciául — véltem.

— Maga csak jöjjön velem. Gyakorlatból tudom, hogy nem mindig tudnak.

Az irodában rövidesen megérttem a helyzetet. Valaki — valószínűleg a francia őrség tagjai közül — tegnap lövöldözött a boves-i országoton. Bizonyára nyulra, vagy valamilyen szárnyasra.

A háború alatt a katona ságnak a vadászat meg volt engedve, de a fegyverszünet után, mikor a lakosság már lassan-lassan visszatért lakhelyének romjaira, a lövöldözést szigorúan betiltották. Így volt ez Amiens környékén is. Ha azonban a franciák senkit közelükben nem éreztek, minden tilalom dacára is vigan lövöldöztek. Hordtak is haza vadat sürin. Mert mióta a fegyverroportás megszűnt s a háborút befejezték, tömörked nyul és szárnyas tanyázott az egész vidéken.

Ez egyszer azonban baj történt. Egy kőszá golyó betévedt a faluba. Eppen a polgármester, a „maire” házának az udvarára, ahol egy tehenet meg is sebzett. Jó szerencse, hogy egyéb baj nem történt.

A nyomban megejtett vizsgálat megállapította, hogy a lövések merről jöttek s a lövöldözők merre mentek. A polgármester jelentést tett még azon délután a katonai hatóságnál Amiens-be s már másnap meg is érkezett a szigorú parancs az eset kivizsgálására s a tettes megbüntetésére.

Egyelőre örültem, hogy nem a mieink követtek el valamit. Ezt, — gondoltam — majd csak megússzuk valahogy...

A hadnagy először a franciákát hallgatta ki:

— Ki lövöldözött tegnap reggel hat és hét óra között a boves-i országról?

Néma csend.

— Hármuk közül ki lött?

— Kérde újra a hadnagy.

— Mi nem löttünk — hangzott egyszerre a válasz.

— Nem igaz! Maguk löttek! Tanuk vannak, akik látták és hallották!

— Mi nem löttünk...

— Mondják meg, mielőtt a foglyokat megkérdezem — mondja a hadnagy fenyegetőleg.

— Mi nem löttünk...

— C'est très bien. On le verra tout de suite. Rendben van... Rögtön megálljunk...

Most a foglyoknak tette fel a kérdést:

— Melyik lövöldözött az örök közül a kérdéses időben?

Sommi válasz.

— Maguknak látniok s hallaniok kellett. Ki lött?

Csend, még a szeme sem rebben egynék sem.

S a hadnagy felém fordult:

— Mondja meg nekik, bántódásuk nem lesz, megmondhatják nyugodtan...

Ugy látszik azt hitte, hogy a foglyok félnek az öröktől s nem merik őket elárulni. A kérdésre azonban én sem kapok feleletet. Ugy áll mind, mintha be volna varrva a szája. Mint ha össze volna beszelve, pedig egymásra se néznek. Élesen figyelem minden mozdulatukat.

— Szóval nem akarják megmondani — mondja félig csodálkozva, félig bosszankodva a hadnagy. Biztosra vette, hogy rávallanak őrzőikre.

— Hadnagy urnak alászan jelentjük — szólalt meg végre az egyik, mi nem láttunk és nem hallottunk semmit...

A biztos számításában csalódott ember haragjával ment most nekik a parancsnok. Most már a fejébe vette, hogy a foglyoknak — csak azért is — meg kell mondanunk, hogy ki volt a

tettes. Sorra faggatta őket. Kereszkérdések alá vetette egyenként, de azok vagy nem válaszoltak semmit, vagy ezt a pár stereotip szót hajtogatták: „Nem láttuk... Nem hallottuk...”

Most fenyegetésre fogta a dolgot: Súlyos büntetést helyezett kilitásba. Aztán újból engedékenyebb hangon próbált eredményhez jutni: Jutalmat ígért. Nem használt. A foglyok nem akartak tudni semmiről, a franciák még kevésbé. Allhatatosan tagadtak.

A végén Chevalier hadnagy komolyan megdühösödött: Mind a tizenhárom embert lezáratta. Külön a franciákat s külön a foglyokat.

Az irnoknak a jelentést diktálta: Három napon belül eredményt ígért a parancsnokságnak, majd engem is utamra engedett.

★

Aki a francia katonai „prison”-t ismeri, tudja csak máltányolni mit jelent ott három hetet kihúzni. Különösen ilyenkor télen. Mert a beigért három nap óta három hét is elmúlt s a hadnagy még mindig nem tudott az amiens-i parancsnokságnak eredményt jelenteni.

A „prison” egész környéke vesztégar alatt állott. Minden kísérlet, hogy a bennülőknél valami kis étel meg vagy dohányt csempesszünk be, hajótörést szenvedett. A hadnagy személyesen ellenőrizte mindent s szinte éjjel-nappal résen volt.

A foglyokat naponta maga elé vezettette:

— Mondják meg, ki lött s kiengedem mindannyiukat!

A foglyok mehökkadt arca tiúskés-borostás szörrel nőtt be. Lesirt róluk az almatlanság meg az éhség, alig álltak a lábukon, a válasz azonban minden nap ugyanaz volt:

— Nem tudjuk, hadnagy ur... nem láttuk... nem hallottuk, nem tudjuk, ki lött...!

Most egy ezer frankos bankjegyet tett az asztalra. Ha megmondják ki volt a tettes, feloszthatják maguk között. Vég pénz volt abban az időben ezer frank, de ez sem használt. Azután ígéretet tett arra, hogy ök lesznek az első, a legelső tíz, akik hazamennek.

A pillák megrezentek, az ajkuk egyértelműen meg rándultak. Tétova csend állott be. De csak egy pillanatra tartott. S a válasz ugyanaz maradt: Nem tudjuk... nem tudjuk hadnagy ur...

A foglyok után újra a franciák jöttek sorra. A három „poilu” — így nevezték Franciaországban a frontszolgálatos katonákat szánalmas alakká zsugorodott össze. A büszke francia egyenruha gyűrött rongyként lógott rajtuk. Allhatatosan tagadtak.

A hadnagy elsétált előtük s egy pillanatra a egyiket félreállította, míg a másik kettőt visszavezette az áristomba. Eppen dél volt s a hadnagy úgy rendelkezett, hogy neki az irodában terítsenek s oda kérte az ebédjét is, amit rövidre rá be is hoztak. Gözölgő finom leves kenyér szeletekkel. Vajban sült burgonyával körített sült. Saláta. Finom camembert...

A kis sápadt francia kiállt szemekkel nézte a jóízűen falatozó hadnagyot. A kellemes illat nagyon az orrába szaladhatott. Szeretett volna másfelé nézni, egyik lábáról a másikra állt, de tekintete újból és újból az étkező felé fordult. Szegény nagyokat nyelt.

A minduntalan megmozduló ádámsutka, mely a gyűrött bluzgallér felett nyugtalanul utazgatott fel-le, mutat

NOVELLA

Írta: Darvas Gábor

tatta, hogy a „poilu”-nek nagy benső küzdelmébe kerül az ellenállás.

Mikor Chevalier hadnagy az étkezést befejezte, egy illatos cigarettára gyújtott. Mélyet szippantva, kéjjel élvezte a dohány illatát s a füstöt a katona orra alá fújta:

— Et maintenant, voyons, mon pauvre petit poilu — szól a tiszt, lássuk, megmondod-e ki lött?

A katona egy újabbat nyelt és hallgatott.

— Nézd, — folytatta a hadnagy — én már tudom ki volt. A foglyok megmondták. Azt is tudom, hogy nem te vagy a bűnös. Miért szemb vednél hiába...? Mindennek van határa... Ennek is. S ha én tudom is a tettes nevét, töled akarom hallani, valld be szépen s szavam adom, hogy nem leszel meg büntetve...!

— Nem mi voltunk, mon Leutnant... a foglyok hazudtak, ha azt mondták... szól a katona bizonytalanul.

— Nyolc napi szabadságot adok, ha megmondod...! Hatalmas ígéret volt. A fiu erősen küzdött magával, de amit nem vezett el az étel, ital és a dohány ingere, elintézte a kilitásba helyeztet nyolc napi szabadságot. Két perc múlva a hadnagy noteszében volt a tettes neve: Henry Delarde...

A katona szédelegve távozott. Alig találta az ajtót, még akkor is nyitogatott mikor már rég nyitva volt...

Chevalier hadnagy vagy öt percig szólanul bámult a levegőbe. Azt hittem, hogy most, amikor megtalálta a tettest újra mosolyogni fog. Szinte vártam örömteljes kiáltást, hangos danáját, mely minden dolgot kísérni szokta. De csend ben volt. Arca, ha lehet, még sötétebb volt mint előbb.

Párszor lefelé sétált az irodában, majd hirtelen megállt előttem:

— A tíz fogoly mindegyike tizenöt napi áristomot kap. Comprenez-vous?

— Oui, mon Lieutenant.

— Vous êtes libre... vous pouvez vous en aller...!

Sarkonfordultam és megindultam az ajtó felé... Olyasmit gondoltam, hogy: Lám-lám... hadifogságban sohasem tudja az ember, mielőt keveredik 30-40 napi áristom...

Még nem jutottam az ajtóig, mikor a hadnagy hangját hallom.

Visszahívtam.

Megfordultam, s szinte nem ismertem rá... Arcán újra megjelent a derűs mosoly és hangja a régi barátságossággal csengett. Meghittent, melegen, mint a délfancia napsgár. A borús-fagyos hangulat egy csapásra eltűnt. Eloszlott, mint a kaporó füst, melyre lecsap a friss szél... Nyomat sem láttam rajta a bosszusságnak. Azután csak ennyit mondott:

— A foglyok nemesen viselkedtek... C'est bien gentil...

Keze még mindig az asztalon heverő ezerfrankossal bahrált. Majd hirtelen elhatározással a kezembe nyomta a bankót:

— Ha az emberek kijönnek a prizából, ezt a pénzt majd ossza szét közöttük. Egyformán. A kaporai meg küldje be, — szólott utánam — annak a tökfilkónak ki kell adnom a szabadságát...

A BNÉ HERZL KÖZLEMÉNYEI

A BNÉ Herzl vezetősége szeretettel várja tagjait és barátait 1963 május 13-án, hétfőn este 9-9-10-ór klubhelyiségébe, Tel-Aviv, King George 48. I. em., ahol

FRIED MIKSA, az erdélyi cionizmus ismert vezetője tart aktuális témájú előadást: „Izrael küzdelme Nasserrel az ébredező Afrikában” címmel.

Klubhelyiségünk délután 6-tól tagjaink és barátaink számára nyitva áll. Bel- és külföldi felhívások, sajk.

NAPROL-NAPRA

Az izraeli színpad első asszonya Moszkvába látogat

Cháná Rovina, a Hábimá világhírű művésznője, aki a moszkvai Hábimá deszkáin indult el felfelé ivelő pályájára, 35 év óta nem látta Oroszországot Régen vágyott ugyan viszontlátni ré-

CHANA ROVINA

gi dicsőségének színhelyét, néhány kollégája, aki az utóbbi időben a Szovjetunióban látogatásban járt, sok régi barától, családtól és ismerőstől hozott neki meleg üdvözlöt és invitálást is egy oroszországi látogatásra. A látogatást azonban Cháná Rovina egyre halasztotta. Talán az izraeli kö-

Amikor a dologhoz a régi zsidó bölcsék hozzászólnak

A Genfben most zajló nemzetközi egészségügyi kongresszus résztvevői valószínűleg egész életükben sem hallottak annyi bibliai és szentkötönyekből vett idézetet az egészségre és az éhségre vonatkozóan, mint amennyit Jichák Ráfael izraeli egészségügyi helyettes miniszter citált a maga felszólalásában. A világ sok területén ma is erősen szedi áldozatait az éhség, az emberiségnek ez a szegényfoltja, és a kongresszus különösképpen ennek a leküzdésével foglalkozott.

Ráfael elmondotta, hogy a zsidó bölcsék felfogása szerint az éhségtől való szabadulás a legfontosabb szabadságjogokhoz tartozik, hiszen az ember függetlensége ott kezdődik, amikor a

Weissgal mindent tud

Az Izraelben működő amerikai követség mintegy 120 tagja látogatott el múlt héten a rechovoti Weizmann intézetbe. A látogatókkal jött Woolworth Barbour, az amerikai nagykövet is. Méir Weissgal, a Weizmann intézet intézőbizottságának feje fogadta a vendégeket és kalauzolta végig őket a különféle épületeken. Utána házának kertjében szépen elkészített fogadást adott

Lág báomer ünnepe

[Folytatás az 5-ik oldalról]

A romai hatóságok tudomást szereztek erről a beszélgetésről és Rabbi Simont, aknek Róma-ellenes beállítottságát már régen ismerték, halálra ítélték. Rabbi Simon elmenekült és egy barlangba rejtőzött, ahol tizenhárom évig maradt a világtól elvonulva. Allitól az idő alatt írta meg főművét, a kabala ősi könyvét, a Zohart.

Igy tett Rabbi Simon bar Jocháj a gálili lág-baomer ünnep főhőse.

Azonban bármit is mondjon a történelmi kutatás, a nép gondatlanul, örömmel ünnepli ezt a napot, amely nemcsak az ifjúságra, hanem a felnőttekre is vonzó hatással van. Maradjon a jövőben is a vigasság kimeríthetetlen forrása!

zónssal együtt azt gondolta, hogy az Izraelben végleg meglepedett világhírű Hábimá heber társulatának, ma már Izrael állami színházának legelső asszonya, nem mehet egyszerű turistaként látogatni Oroszországba.

Most aztán megfelelő alkalom adott Cháná Rovina látogatására: az Oroszországban megrendezésre kerülő filmfesztiválra fog ki-menni, mint az izraeli küldöttség vezetője. Így majd a nagy művésznő végre személyesen köszönheti meg az üdvözléseket és egyben alkalma lesz fiatalkori szereplésének és életének a színhelyét is viszontlátni. Mint mondotta, először is abba a régi színházépületbe fog ellátogatni, amelyben 11 évvel ezelőtt a Dibukban játszott. Azután abba az ovódába, ahol még színészi pályafutása előtt, mint fiatal ovónő dolgozott. Mint mondják, az épület megvan, de a „gán” már nincs meg benne. Cháná Rovinát az izraeli színművészek közül Jozsef Milo, a haifai városi színház alapítója, ezenkívül Dina Doron és Nechámá Haendel fogja elkísérni.

Amikor a dologhoz a régi zsidó bölcsék hozzászólnak

darab kenyérért nem kell odaadnia a meggyőződését. A Talmud egyik citátuma szerint az éhségtől elpusztulni szörnyűbb dolog, mint kard által. Ezért, mondja Jeremias próféta a Jeruzsálem pusztulásáról szóló gyászénekében: „Jobb volt azoknak, akik fegyvertől pusztultak el, mint azoknak akik az éhségtől hullottak el” — „A kézzer évvel ezelőtt élt bölcséink — mondotta Ráfael alminiszter — már mint fő parancsolatot írták elő a zsidóság számára, hogy „a táplálékot kérő embernek nem kell a múltját kutatni.” Ráfael végül Jesájahu próféta mondatát citálta: „Szegéd meg a kenyeredet az éhezők szárára.”

Weissgal mindent tud

A magas vendégek tiszteletére. A fogadáson Aba Even közoktatásiügyi miniszter, a Weizmann-intézet elnöke is résztvett.

A vendégsereg, de még inkább a házigazda szomorúságára, hirtelen eső keletkezett, amely miatt a jelenlévők a Weissgal-ház barátságos vendéglátását voltak kénytelenek elfogadni. Az egyik amerikai követségi hivatalnok az intézet egyik tudósához odabent ezzel a kérdéssel fordult: „Furcsa dolog, hogy a világhírű tudományos intézet az esőt még nem tudja szabályozni, hogy az ne zavarja meg az intézetben lebonyolított programot.”

— Ez nem tőlünk függ — válaszolta a tudós, — hanem Weissgal őrától, akit mi magunk között olyan ezermester-félének, minden dolog elintézőjének tekintünk. Biztos vagyok benne, ha nagyon akarja, az esőzést is le tudja állítani.

A fardát látogató

A jeruzsálemi Kneszet jegyzőkönyv irodájában egy idősebb asszony jelentkezett. „Szeretném a miniszterelnök beszédét meghallgatni, adjon nekem, kérem, egy jó helyet.

— Sajnálom — mondta a hivatalnok, — de a miniszterelnök most már csak a jövő héten fog felszólalni. — Nem baj, akkor is adjon nekem egy jegyet, egy órája járkálok már itt a Ház körül, mindegy, hogy ki beszél, szeretném végig magam kipihenni.

Meghossza DÖNT az Állam

Hápoel Petach mérkőzést, a gyors és hejték után a tennelme két csapat a Nemzeti B tében találka sal, amikor is aiaiak 7:1-re a Makkábi E homlokegyen erőviszonyok jaffai Bloo ban. A zöld játszó haifai lönösen a m során meggy coitak ki és csak szerenc mérkőzést d húnzi.

Az első tíz kásos petach val kezdődik fokozatosan kábi és a I közcépcsatárt vits jobbszél daját Schles helyzetből m ellentámadás lövése a ká jut a játékt 24-ik percben érvénytelen 35-ik percben ki kecsgette tó Viszoker. Ezután feljö a 38-ik percb Sztelmách a zepre került. Markus 15 futó Gersoni lóba vágja.

Petach Tiky perc sem teli lit a Makká talmas kav Viszoker kap Schleffenberg csel lövi kar amelyet Bací ról akarja k felebb segít gólba tartó

A második kozatosa fel Makkábi Ha nére az első Gersoni Kap kul, amikor is poél Petach kívül lévő méterről, se vartatva ma rúgni, de la mellé került. haifai támad sajk-matfra tach-tikvai Schleffenberg pufa menti. A ritkán látó rendeznek M nofcsapat ka percben belül érne el. Vis felszék és a szor vágják ról a kapuba balserencse percben a j állás címén

Mencsel göljí fái játékosok és külön-külön lamálisba ke következtébe tő egyik hibá követi el — pat terhére. ben a mindv bicóval, de kerrel harco alakítását lá lya baledalá zeti a labdá játékosat mag va, de végül vonalon. A n

SPORT

Meghosszabbítás után

DÖNTETLENUL VÉGZÖDÖTT az Állami Kupa középdöntője

Hápoél Petach-Tikva — Mák. Haifa 1:1 (1:1)

Tizenhét éves főnyí zőssereg előtt játszották a Hápoél Petach Tikva—Makkábi Haifa Állami Kupa középdöntőjét, amely érdekessége és helyenként szép játéka után 1:1 arányú döntetlennel végződött. Ez a két csapat az elmúlt héten a Nemzeti Bajnokság keretében találkozott egymással, amikor a petach-tikvaiak 7:1-re hengerelték le a Makkábi Haifát. Ezúttal holtkegyenest ellenkező erőviszonyokat láttunk a jaffai Bloomfield-stadionban. A zöld-fehér mezben játszó haifai játékosok, különösen a második félidőben és a meghosszabbítás során meggyőző fölényt harcoltak ki és a bajnokságot csak szerencsével tudta a mérkőzést döntetlenre kihúzni.

Az első tíz percben a szokásos petach-tikvai hajrával kezdődik a játék, majd fokozatosan feljön a Makkábi és a 10-ik percben a középcsatárt játszó Smulevits jobbszélről beadott labdáját Schleffenberg nagy helyzetből mellé vágja. Az ellentámadás során Markus lövése a kapufát súrolva jut a játéktérre kívül. A 24-ik percben Schleffenberg érvénytelen lesgőlt. A 35-ik percben „Smilo” tör ki kecsesgöndör, de a kifutó Vizoker mábbal tisztáz. Ezután feljön a Hápoél és a 38-ik percben Kaufmann-Sztelmach alakítás után középre került labdát a fiatal Markus 15 méterről a kifutó Gersoni mellett a hátlóba vágja, 1:0 a Hápoél Petach Tikva javára. Öt perc sem telik el és kégyenlit a Makkábi Haifa. Hatalmas kavardós támadás Vizoker kapuja előtt, előbb Schleffenberg, majd Mensesel lövi kapura a labdát, amelyet Bachar a gólvonalról akarja kivágni, de csak beljebb segíti az amúgy is gölba tartó labdát, 1:1.

A második félidőben fokozatosan fölénybe kerül a Makkábi Haifa. Ennek ellenére az első nagy helyzet Gersoni kapuja előtt alakul, amikor Náhári, a Hápoél Petach Tikva formán kívül lévő jobbszélsője 3 méterről, senkitől sem zavartatva nagy gölt akar rúgni, de labdája a kapu mellé kerül. A 9-ik percben Haifa támadások közepette sakk-mattra játszzák a petach-tikvai védelemet, de Schleffenberg fejesét a kapufára menti. A 18-ik percben ritkán látott tűzijátékot rendeznek Menseselék a bajnokságot kapuja előtt. Félpercen belül két szögletet érnek el. Vizoker a földön fekszik és a védők háromszor vágják ki a gólvonalról a kapuba tartó labdát, balszerencse... A 24-ik percben a játékvezető lesállás címén nem adja meg Mensesel gólját, mire a haifai játékosok odarohannak és külön-külön neves reklámokba kezdenek. Ennek következtében a játékvezető egyik hibát a másik után követi el — mindkét csapat terhére. A 38-ik percben a mindvégig nagy ambícióval, de mérsékelt sikerrel harcoló Sztelmach alakítását látjuk, aki a pályára beloldalán ügyesen vezet a labdát, több haifai játékos magá mögött hagyva, de végül túljut a partvonalon. A mérkőzés végé-

A Liga Alef eredményei

Makkábi Sárájim — H. Kirját Chájim 6:0 (3:0). Hápoél Ludd — Hápoél Kfar Szabá 2:0 (1:0). Hápoél Rámát Gán — Hápoél Cfat 3:0 (3:0). Hápoél Séva — Bétár Tel Aviv 2:1 (1:1). Makkábi Natánja — Hápoél Chedera 1:0 (1:0). Hápoél Máchéne Jehuda — Bétár Natánja 1:0. Hápoél Rámle — Mák. Rámle 1:1. Hápoél Cholón — Bétár Jerussálem 1:0.

Még három forduló van hátra az elsőosztályú labdarúgó bajnokságban. A tegnapi mérkőzések után a bajnokság állása a következő:

1. Hápoél R. G.	77:21	45
2. M. Sárájim	53:25	39
3. H. Ludd	40:24	39
4. M. Natánja	73:26	37
5. H. Mách. J.	52:39	30
6. H. Beér Séva	32:29	28
7. H. Chedera	38:28	26
8. H. Kirj. Ch.	26:42	25
9. B. Tel Aviv	31:41	24
10. H. Kfar Sz.	33:37	23
11. B. Jerusz.	27:39	23
12. H. Cholón	28:43	22
14. H. Rámle	24:69	16
15. H. Cfat	27:62	15
16. M. Rámle	21:46	14

Ma rendezik a középiskolai atlétikai bajnokságokat

Ma, lát-báomer napján, a telavivi Makkábia-stadionban rendezik a középiskolai országos atlétikai bajnokságokat, amelyekben 40 iskolának több mint 1000 sportolója indul. A versenyvédnöke Mose Goldstein, telavivi alpolgármester, jelen lesznek M. Ben-Gál tábornok, a katonai bíróságok elnöke, Reuven Dáfni, a sporthatóság igazgatója, Zeév Feldmann, az iskolai testnevelés és a Gádná főfelügyelője, valamint más személyiségek.

A győztes versenyzőknek érmeket, az iskolák delegáltjainak négy serleget, valamint egy vándorserleget adnak, az utóbbit Cvi Cur tábornok, a hadsereg vezérkeri főnöke ajándékozta.

A Hápoél országos kongresszusa

Pénteken este Givat Chájim kibucban nyílt meg a Hápoél országos kongresszusa, amelyen Aba Even közoktatásügyi miniszter, Reuven Dáfni, a sporthatóság igazgatója, Salom Züsmann a Makkábi országos központjának elnöke is megjelent. A kibuc hatalmas, szupermodern kultúrterme, amelyet kék-fehér dáviduszilagos és Hápoél emblémás vörös zászlók díszítettek, impozáns képet nyújtott. A felszólalók nagy többsége óvatossággal foglalkoztatott és a hangulat szellemmel lát-

hatólag békülékeny volt. Hatalmas sikert aratott a közoktatásügyi miniszter felszólalása, aki szellemes, humoros mondanivalójával egyetemesen meghódította a közönséget. „Nem merek a Hápoél országos kongresszusának a kormány és a magam nevében sok sikert kívánni, nehogy újabb válság robbanjon ki...” — mondotta nagy derűvel keltve, majd az állami költségvetés sport-előirányzatának felülvizsgálata beszélt, amely köztudomásúan lényegesen alacsonyabb, mint a Hápoél költségvetése.

Nyelvkérdés és diszkrimináció

Tökélethelyesen, elsősorban a területi versenyeken (Európa kupa, Ázsiai Játékok) jelentkeznek és ezért javasolni fogja az ilyen rendezvények felfüggesztését.

★ **SPORTHIREK** ★

A kosárlabda NB eredményei: Makkábi Tel Aviv — Hápoél Givat Chájim 80:44 (41:24); Hápoél Haifa — Hápoél Givat Brenner 81:62 (42:32); Hápoél Cholón — Hápoél Mismár Háémek 59:55 (28:38); H. Jerussálem — Mák. Haifa 70:43 (26:15); Mák. Jerussálem — Hápoél Jagur 56:49 (27:28); Hápoél Tel Aviv — Makkábi Kirját Motzkin 73:49 (33:19).

A női kosárlabda NB során a Hápoél Tel Aviv 53:32 (33:13) arányban legyőzte a Makkábi Kirját Motzkin.

A hét végén megtartott atlétikai versenyek során Chájim Cábári a 3000 méteres síkfutásban új országos rekordot ért el, megelőzve Jari Pantillat, aki új Makkábi-csúccsal ért a másodiknak a célba.

Teljes vámmentesség az Európai Szabadkereskedelmi Szövetség tagállamai között

A mezőgazdasági terményekről még nincs megállapodás. Liszszabon, (Reuter, UPI). Az Európai Szabadkereskedelmi Szövetség hét tagja tegnap megállapodást kötött, hogy legkésőbb 1966 végéig teljesen felszabadítják az ipari termékek kereskedelmét a tagállamok között és megszüntetik a vámokat. A szövetség az elmúlt három év alatt már 50 százalékkal csökkentette az ipari cikkek vámját és a hátralévő 50 százalékot fokozatosan fogják leépíteni.

Megfigyelők szerint a Közöspiaciaktól vetélkedő annak ellensúlyozására a kult szabadkereskedelmi

Az éjláti vasútvonal építése 126 millió fontba kerül

Öt minisztérium államtitkára megbízást kapott, hogy vizsgálja meg az éjláti és a Szombaba vezető vasútvonalak építésének rentabilitását. A bizottságban dr. J. Arnon pénzügyi, D. Nimri közlekedésügyi, A. Givoni fejlesztésügyi, M. Cur ipari és kereskedelemügyi és A. Messer munkaügyi államtitkárak vesznek részt. A vizsgálat a svájci Liszt-intézet tervére vonatkozik, amely csak a mérnöki és kiadási problémákkal foglalkozik, de nem terjed ki a vasútvonalak rentabilitására. Az építkezés rendkívül nagy összege, amely a jelenlegi kalkuláció szerint 126 és fél millió fontra rög, szükségessé teszi, hogy ezt a szempontot alaposan mérlegeljék. Az államtitkárak egy hónapon belül benyújtják jelentésüket.

KELEN PAL
ZONGORA-ESTJE
HAIFÁN,
szombaton, május
18-án 8.30-kor
a „Bét Rothschild”-ban.
Jegyek: Grünbergernél.
TEL-AVIVBAN
kedden, máj. 21-én,
a ZOA-házban

HABIMA H
Tel-Aviv, május 12., vas.
A FIZIKUSOK
A kisteremben:
JORAM

IZRAELI OPERA
Vasárnap, máj. 12. este 8.30
FAUST

OHEL
SZINHÁZ
Fénztár tel. 225001
Iroda tel. 234228
Rison-Lecion, május 12.,
vasárnap, Tiferet
AZ IDIOTA NŐ

Moádon Háteátron
Minden este
TEL-AVIV. Tel. 229718
TEL-AVIZIA
Revü 2 részben.
Rendező: Srág Friedmann

HAIFA. Tel. 69368
EGY AGORAS
TÖRTÉNELEM
Rendező: Chájim Topol

MIRON mezi Haifa
4 — 6.45 — 8
A telavivi 15 hetes halhatlan
siker után:

Az óriáskerék
(Németül beszélő film)
Maria Schell — G. W. Fischer

A TEL-AVIVI MOZIK
HETI MŰSORA
ELŐADÁSOK KEZDETE:
3.30, 7.15 és 9.15 órákban

ALLENBY: Nyár és fűt
ARMON DAVID: Kalandok
a Rivierán
BEN JERUDA: A place
CAFON: Két óra a hirtán
CHEN: A muzikus
GAT: A féltő fogadó
ESZTER: Magdón a tölces
HOD: A per
MAXIM: A szerelmes bosszúja
MEGDALON: A felfedezett
MUGHABI: Congo Vivo
ORION: Öt percelt éjfélt előtt
PARIS: Szibéria, a csodák
országja
SBEROT: Nincs párja az unoka-
bunomnak
TAMAR: A halálörvény
FER: Csak egy léleget hal-
dagság
YARON: Az Elehmann-ügy
ZAMIR: Partizán háadás

Minden vőlegény

és minden menyasszony

ezt mondja az esküvő napján:

Uj lakásunkban természetesen villanykocnyha lesz. Villanyon könnyű főzni, az étel és az edény teljesen tiszta marad. A villanykészlékek olcsóbbak minden más modern főzőeszköznel és a havi kiadás főzésre és sütésre, nem haladja meg az 5-6 fontot.

Reddick

0723. MÁJ 18.
1963. MÁJUS 12., vasárnap

6: Má tovu, 6.05: rövid hírek,
6.10: zenélő óra 6.30: torna, 6.40:
zenélő óra, 6.57: műsorismertetés,
7: hírek 7.17: hangtűz 7.45:
izraeli dalok, 8: rövid hírek,
11: műsorismertetés, 11.01: Vitalk:
Unaconné, Weber: Kláriné-Ver
seny; Leonardo: La Cenerentola
seny; Mozart: Divertimento D-
dur, 12: asszonyrovat, 12.30: da-
sur és tancok, 12.45: hangtűz,
13.30: hírek, 13.45: könyv-
nyv zene, 13.58: rövid hírek,
17: hírek és időjárásjelentés, —
17.08: gyermekszok, 17.20: va-
sárnapi zene a keresztény lakos-
ság számára, 18.10: sakk-rovat,
18.25: népdalok, 18.35: a nép-
egyetem adása, 18.55: mezőgaz-
dasági tanácsok, 19: hírek, —
19.20: „Tanuljunk egy dalt”,
19.40: filmzene, 21: hírek, 21.30:
az izraeli tiharmónikus zenekar
hangversenye: Hindemith: Nove-
nissima visione, Kertész: István
zeneyetevet; Mozart: Zongora-
verseny, C-dúr, Stephan: Aske-
náz eoadásában; Beethoven:
14. szimfonia, Pablo Casals ve-
zenyeteivel, 23: hírszöfoghás.

PARHEZANOS MUSOR
8: rövid hírek, 8.02: reklá-
mok és hangtűz, 16: ifjúsá-
gi műsor, 16.30: Könyv zene,
17: hírek és időjárásjelentés, —
17.06: hangtűz, 19 óráig,
21.32: „Hicur 63”, 22.25: jazz-
zene, 23: kedvelt melódiák, 23:
nőrszöfoghás.

A HADSEREG MŰSORA
10-11 óráig hangtűz, —
18.03: kívánságimezek, 18.40:
dallam és ritmus, 19.15: „A
est”, 21.15: „A dal szárnyán”,
22.40: tanczene.

1963 V 12 Uj Kelet 7

A Spiegel-ügy tárgyalása

A rendőrség visszaadta a 30 ezer fontot a Rechter-Peri-Zarchi irodának

A védelem az összeg eredetéről faggatja a vád tanuit

Jehuda Spiegel, volt helyettes egészségügyi államtitkár és társainak megvesztési ügyében pénteken befejezte tanúvallomását. Michael Peri építész, Mose Zarchi építész pedig megkezdte vallomását.

A tárgyalás során a védelem erőfeszítéseket tett annak bizonyítására, hogy az a 30.000 font, amelyet az építésként Jiruninak adtak a megvesztetési összeg első részleteként, tulajdonképpen a rendőrség pénze volt. Mint ismeretes, a bankjegyeket a rendőrség előzőleg különleges vegyszerrel jelölte meg és azok most bűnjelként szerepelnek a bíróságon.

Peri, Jicchák Aderet ügyvéd, Slomo Gur vádolt védője kérdésére elmondta, hogy a 30.000 fontot január 15-én vették fel a Rechter-Zarchi-Peri építészeti iroda számlájára a Disconut banktól, majd a rendőrséghez vitték megjelölés céljából. A rendőrség csak másnap adta vissza az összeget és erre az időre hasonló összeggel biztosította a vállalatot. Amikor Rechterék, megjelölve, visszakapták a pénzt, a rendőrségi biztosítékot visszaszolgáltatták, azonban két hét múlva a vállalatnak hiányzott a 30 ezer font, amelyet január 16-án a rendőrség, mint bűnjel elköszönt Jarkoni ügyvéd irodájában. Az építésszek összeköttetésbe léptek a rendőrséggel,

amely 30 ezer fontról szóló csekket juttatott a vállalatnak azzal, hogy az eredeti 30 ezer fontra meg a rendőrségnek lesz szüksége.

Peri mérnök szavai alátámasztására felmutatta annak a nyugtának másolatát, amellyel az építésszek igazolták, hogy felvették az összeget.

A tanúnak ez a bejelentése élénk reakcióra talált a védelemnél, amely követelte, hogy az eredeti nyugtát a vád bocsássa a védelem rendelkezésére.

Mose Zarchi építész, a vád következő tanúja elmondta, hogy 1962 végén az általa tervezett kórház-szabályozás Mír kórház avatási ünnepségén mutatták be öt Jicchák Ráfáel egészségügyi alminiszternek.

Később felkérték Zarchit lépjen összeköttetésbe Ráfáellel a tel-giborimi kórház tervezése ügyében.

Ezzel kapcsolatban előze-

Megkezdődött a könyvhét

Tegnap este kezdődött a könyvhét, amelynek idején a könyvkereskedésekben 50 százalékos lezárt áron árúlják a könyveket. Ma délután 5 órakor nyílik meg a tel-avivi Dizengoff téren és Jeruzsálemben a Kneset előtti térségen a két nagy könyvpiac, ahol a közönség a felállított asztalokról válogathat a könyvekben. A két könyvpiacot a közönségügyi miniszter tegnap este rádióbeszédet tartott, amelyben többek között azt mondta, hogy az utóbbi években az országban csökkent az érdeklődés a héber irodalom iránt és a könyvhét célja, hogy ismét közelebb hozza a közönséget a hazai írókhoz és irodalomhoz.

שולם

147

חל איברי-100
P. P. FEL-AVIV
JAFFO 147

8 Uj Kelet 1963 V. 12

tes találkozója volt Spiegel-lel, az egészségügyi minisztérium telavivi hivatalában. A tanú szerint a találkozás „ismerkedési jellegű” volt, utána pedig dr. Zimán egészségügyi államtitkárral találkozott Jeruzsálemben.

Közben azonban Rechter elmondta neki, hogy ő találkozott Gurral és felkérte Zarchit, hogy ha Jeruzsálemben lesz, keresse fel.

Zarchi Gurral csak rövid beszélgetést folytatott, társával, Jirunival azonban hosszabb megbeszélést tartott a „Pálmáchim” étteremben, ahol szóba került a tel-giborimi kórház ügye.

„Jiruni többek között elmondta, hogy a tel-giborimi kórház munká-

latának elnyerése bizonyos pénzadományhoz van kötve”

— mesélte a tanú, aki hozzáfűzte, hogy Jiruni nem részletezte, kinek kell adni a pénzt és mennyit, csak annyit mondott, az összeg mintegy 100.000 font. Zarchi ezután telefonon felhívta telavivi irodáját és még aznap este megbeszélést tartott társával, akiknek beszámolt Jiruni ajánlatáról. „Megpróbáltuk megérteni, mit jelentenek Jiruni célzása és úgy határoztunk, hogy meg másnap találkozunk a Jirunival, hogy tisztázzuk a helyzetet” — mondotta Zarchi.

A tárgyalás ma folytat-

Döntő sztrájkot kezdtek a Dán alkalmazottai

Jeruzsálemben a Hámekásér dolgozói ma délben beszüntetik a munkát

Tel-Aviv (Az Uj Kelet tudósítójától). — A telavivi Dán autóbüszárság közeli 1000 béralkalmazottja pénteken reggel sztrájkba lépett, ami súlyos zavarkat okozott a város és környéke autóbüsz-közlekedésében. Az igazgatóság nyomban mozgósította az összes „tartalékosait”, a nyugdíjas sofőröket, családtagokat, irodai alkalmazottakat

és így a sztrájk nem bénította meg teljesen a pénzügyi fokozott autóbüsz-forgalmat.

A vizslya, a béralkalmazottak ismert követelése miatt tört ki. Szó van a jegyzetelésről, a köveletéséről, hogy ők is csak napi hét órát dolgozzanak, mint a sorfők, szabadidőjüket követelnek a családtagok számára, szülőket is

Vladimir Askenázi Moszkvába utazik látogatóba

London (STA). — Vladimir Askenázi, a 25 éves világhírű orosz-zsidó zongoraművész kedden Moszkvába repül, ahol tíz napot fog tölteni. Ellenkező híresztelésekkel ellentétben nem ad hangversenyt a szovjet fővárosban, hanem — amint mondotta — látogatást akar tenni szüleinél, barátainál és a kultúrügyi

minisztériumban.

„Visszajövök Angliába — mondotta Askenázi az újságíróknak. — Nem hiszem, hogy az oroszok megkísérik, hogy rábírnak az ottmaradásra. A londoni szovjet nagykövét azt mondotta nekem, hogy ha véglegesen Angliában akarok maradni, megkapom rá az engedélyt”.

PHYLLIS CURTIN ÉS RICHARD TUCKER FELLÉP IZRAELBEN

New York (UPI). Phyllis Curtin az ismert amerikai operanékes és Richard Tucker, a Metropolitan Opera tenoristája június 27-ikén megkezdik izraeli fellépésüket a filharmonikus zenekarral. Mindketten július 14-ig maradnak Izraelben. A zenekar a telavivi kultúrházban teljes operaelőadást rendez, amelynek műsorán Mozart „Don Giovanni” című dal-

műve szerepel. Az előadást Carlo Mario Giulini vezényli.

Phyllis Curtin, aki most Londonban van, skandináviai körútra indul és a norvégiai Bergen zenefesztiválján, majd június 9—11 között a helsinki Sibelius fesztiválon vesz részt. Koppenhágában június 13-án, a dán rádiózenekarral ad ártá-estét.

Szerov tábornokot kitétek a szovjet vezérkarból

Berlin egykori helyettese és utóda már fél éve nem volt látható a nyilvánosság előtt

Moszkva (UPI). — Ivan A. Szerov tábornokot, a Szovjetunió volt biztonsági főnökét felfüggesztették a vezérkarban betöltött állásától és valószínű, hogy valamilyen másfajta beosztást kap — közlik diplomáciai hírforrások.

Az 58 éves hadseregtábornok, aki valamikor Lavrentij Beria helyettese volt és annak kivégzése után 1954-től 1958-ig az állambiztonsági tanács elnökévé, tehát a titkos szolgálat korlátlan parancsnoka volt, ezután pedig a vezérkar helyettes főnökének posztját töltötte be. Katonai körök úgy tudják, hogy ő ellenőrizte a haderők hírszerzőszolgálatát.

Valószínű, hogy Szerovot a múlt év vége felé távolították el az ebből a magas katonai állásból. A tábornok hat hónapja nem jelent meg a nyilvánosság előtt és nem volt jelen a Kremlben rendezett hivatalos fogadáso-

kon. Ennek nyomán az a hír járta Moszkvában, hogy Szerov talán bele volt keverve a Wynne-Penkovszki féle kémkedési ügybe, amelynek tárgyalása most folyik a legfelsőbb bíróság előtt. Megbízható diplomáciai körök azonban tagadják, hogy ilyen kapcsolat állna fenn. Szerintük Szerov bukása csupán igen változatos és kalandos múltjának tudható be.

● A perzsa vezérkar tegnap hivatalosan közölte, hogy hat tisz és 48 katona esett el a hadsereg és a földreform miatt lázadó törzsek közötti összecsapásokban Dél-Perzsiában.

● Abdul Nasszer ma érkezik Brioni szigetére Tito jugoszláv elnökhöz, aki tegnap Kekkonnén finn elnököt, előzőleg pedig Dean Rusk amerikai külügyminisztert, majd pedig U. Tant UNO főtitkárt látta vendégül a szigeten.

Zuhogó esőben nyitlak meg a meroni ünnepségek

Tegnap estig használhatatlan volt a parkolóhely Meronban

Cfát, (Az Uj Kelet tudósítójától.) Cfáton és az egész Felső-Gáliban a pénteken délelőtt zuhogó eső nagyban rányomta bélyegét a láág-báomeri ünnepségek péntek déli megnyitójára. A cfáti óváros Abu házában, ahonnan a Tóráb rabbi Simon Bár Jocháj meroni sírjához ezévbén 130-adszor vitték, az előző éveknél jóval kisebb tömeg vett részt. Mig a francia nagykövetség titkára, valamint a haifai francia fő konzul és dr. Jiszráél Goldstein, a Keren Hájjeszok országos elnöke ott voltak a megnyitón, addig a várt miniszterek nem érkeztek meg. Ebben nagy része volt a rádió azon péntek délelőtti közleményének,

hogy a nagy esőzés miatt használhatatlanná vált a meroni parkolóhely, amelyet csak tegnap este nyitottak meg.

Péntek délután kiderült az idő és ismét tömegesen érkeztek a zárandokok. A szombat kimenetelét óta Haifáról, Tel Avivból és Tiberiásról indított autóbüszok és taxik öntik a zárandokok ezreit. A zárandokok között volt Mose Teitelbaum rabbi, akit az az ország különböző részeiből összejött chászidok százai kísérték előbb Cfátra, majd onnan Meronba.

Meron, (Az Uj Kelet tudósítójától.) A kisebb maglyák és táborítzsek világától nappali fényben úszó Meronban mintegy 30 ezer zárandok jelenlétében gyújtotta meg Kaplan cfáti főrabbi a hagyományos láág-báomeri maglyát. — A. Druk, a vallásügyi minisztérium szóvivője tegnap a késő esti órákban közölte tudósítónkkal Meronban, hogy már a szombat beálta előtt 5000 ember érkezett az ünnepségre. A

továbbiakban a minisztérium szóvivője elmondotta, hogy minisztériumának tíz nap előtti jóslata bevált, miután az autókön érkezett utasok ezrei megszentelték a szombatot.

Ma reggel különféle chá szidmozgalmak hívóinek többszázfői csoportja a felső-gálibi el-abuni rabbi, Matja Ben Cheres sírjához zárandokolnak, hogy bocsánatot kérjenek a nagy tanaitól, amiért pár hónap pal ezelőtt sírját megsejtették az országos vízhalózat építő munkások.

Egyébként Goren Slomo tábornok, a hadsereg főrabbija ma reggel érkezett Meronba, hogy három éves kislányak az első hajfúrtjeit levágják rabbi Simon Bár Jocháj sírjánál.

Délután 4 órakor dr. S. Z. Kahaná vallásügyi államtitkár újabb maglyá gyújtásával fejeződik be hivatalosan a láág-báomeri zárandoklás, amelyen a becslések szerint összesen mintegy százezer ember fog résztvenni.

Emberölésért eljárás indul egy haifai orvos ellen

Nem adott anti-tetanusz injekciót egy sebesültnek

A haifai járásbíróság úgy határozott, hogy gondatlanságból okozott emberölés címén eljárást indít dr. Michael Bast, a haifai Ram-ban kórház orvosa ellen. Az eset 1962 júliusában történt, amikor lábán lőtt sebbel a kórházba vitték Nátán Halperint, akit a rendőrök előli menekülés közben ért a golyó.

Halperint hosszú idő óta kereste a rendőrség, miután 1962 első felében számos panasz érkezett a rendőrséghez, hogy a kirját-chájimi kis erdőben egy férfi támadja a magányos aszszonyokat és arra kényszeríti őket, hogy levetkezzenek, s aztán bántatlanul engedni őket.

A rendőrök csapdát állítottak az ismeretlen támadó részére s sikerült is elfogni Halperint, aki azonban szökni próbált és a rendőrök utánaöltek. Halperinnek sebesülten is sikerült elmenekülnie, s kilenc nap után megjelent a Rámbám kórházban, ahol kóperálták lábából a go-

lyót, de megérkezett a rendőrség is, amely kihallgatta. Halperin beismerte tettét és kényörületért esedezett, azt mondván, hogy ki akar gyógyulni beteges szenvedélyből. Két nappal később a szerencsétlen fiatal ember te-tanuszmergésben meghalt.

A járásbíróság megállapította, hogy a rendőrségnek semmi köze Halperin halálához, ami azért következett be, mert a kórházban nem kapott tetanusz-injekciót, noha az egészségügyi minisztérium előírása szerint ilyen esetben az ügyeletes orvosnak tetanuszoltást kell adnia.

Dr. Bast azt állította, hogy Halperin az idevonatkozó kérdésre azt válaszolta, hogy kapott valami injekciót, de nem tudja mi-fogott. A bíróság szerint az ügyeletes orvosnak feltétlen meg kellett volna győződnie arról, hogy a sebesült be van-e oltva tetanusz ellen és miután ezt nem tette meg, hanyagságot követelt el, amiért felelni kell.

JÓTEKONYCÉLU BAZÁR A SÜKETNÉMA GYERMEKEK INTÉZETE JAVÁRA

Nincs százaszálékó-nan süket gyermek — mondotta dr. Ezra Korin orvos, a MICHÁ-szervezet elnöke, bemutatván az újságíróknak a süket-néma gyerekek nevelésével foglalkozó intézetet, — s kifejtette, hogy egyetlen céljuk, hogy megtanítsák hallani és beszélni — az egyáltalán lehetséges mértékben — a gyermekeket, mielőtt iskolába kerülnek, hogy súlyos fogyaté-kosságuk minél kisebb mértékben nyomja rá keserves bélyegét az életükre.

A MICHÁ-intézetben jelenleg 60 süket-néma gyermek nevelése folyik, a technika legmodernebb vívmányait állították munkába és így veszik fel a küzdelmet az apróságok fogyatékos halóképességével.

Nemcsak telavivi, de az ország legtávolabbi településeiről való gyerekek is nevelnek az intézetben; hetenként kétszer hozzák be foglalkoztatásra a szülők rosszul halló gyermekeit. Számos arab faluból származó gyermek egészíti ki a MICHÁ létszámát.

Az intézet most az ország közvéleményéhez fordul, mert olyan kevés pénzügyi támogatást kapnak az illetékes minisztériumtól és a várostól, hogy képtelenek

megoldani legelmebb fenntartási problémáikat. A földtlenül szükséges, évi 150 ezer fontos költségvetési keret egyelőre egy szép terv csupán; 40.000 fontra pedig a legsürgősebb szüksége van a süket-néma gyerekek intézetének.

Első lépésként egy nagy-szabású jótékonycélu bazár megszervezését határozták el, mégpedig a Bné Brit-end, a Rotary-klub és Vera Weizmann asszony, első államelnökünk özvegyének a védnöksége alatt.

A bazár — amelyen a skandináv diplomaták hitvesei várják a pult mögött a közönséget —, ma este 6 órakor nyílik meg a tel-avivi Bét Hemlinben (Weizmann utca 26.) és kedden este zárja kapuit. A megnyitón B. Sitrit rendőrmisztér mond köszöntőt.

—bp—

● A londoni Jewish Chronicle jelentése szerint Lembergben, amely most Nyugat-Ukrajna fővárosa, még több ezer zsidó van a tartóztatva ugynevezett gazdasági vétségek miatt és a városban olyan antiszemita hangulat uralkodik, mint Sztálin idejében.

Tel-Aviv, 1

חדש
סדר ההונגריה
100
10
11
XLIV. BVFO
Főszekesztő
Felelős sz
Kiadó: Mizr
Hánes
Telefon
Kiadóhivatal.

Szi
Sza

Dzsundi
Aleppó
önnéssel

Damaszku
Rcuter, IM)
Dzsundinak
sikerült me
Baat és a N
képviselőiből
mányt, sem
személyisége
kabinetjébe
dió veszes
„mindaddig
nak a tüntet
győzedelmes
arab egység
lach el Bita
miniszterelnö
ta a Nas
hogy lehetet
ket támaszt
niszteri bá
folyó küzd
meg kormány
látkozatában
azt mondott
mányban es
tak nézetelt
valasszák m
Egységpárt
ságának tag
egyenlő kép
lott fel a két
csoportnak,
bizottságban
mányban az
a két testile
leges szemé
gyen, akinek
lenne. Ezt a
Nasszer-párt
ták. „Enne
Baat párt f
szítésait a k
hozására a k

A kom
él

„De ezt
kötelezet
mozdulás

Hongkong
Szau-csi, a
ság elnöke,
namban van
tegnap 200.0
előtt tartott
jelentette, h
nista államo
lönböző tár
országok bé
dését hirdett
imperialista
de ugyanakk
lenül folytat
delmet a h
agresszív im
tika ellen. „A
élés elvét n
használni a s
mok azon kö
megszüntetés
den forradal
lást támogad
dotta az elm
Liu Szau-d
nak különös
mert Kina
erőfeszítése
kiküszöbölje
lyását Esza
Laoz szom
A láoszi har
törését a kin
tudják be.

London (U
kildőtségek, az